

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 12. 9. 2018
COM(2018) 634 final

2018/0329 (COD)

Návrh

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

**o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych
príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území
(prepracované znenie)**

*Príspevok Európskej komisie k stretnutiu lídrov Salzburgu, ktoré sa uskutočnilo
19. a 20. septembra 2018*

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Tento návrh je súčasťou balíka opatrení navrhovaných Komisiou v nadväznosti na závery Európskej rady z 28. júna 2018¹, v ktorých sa zdôraznila potreba výrazného zefektívnenia reálneho návratu neregulárnych migrantov a uvítal sa zámer Komisie vypracovať legislatívne návrhy na účinnejšiu a súdržnejšiu európsku politiku návratu. Hlavné zásady odsúhlasené v záveroch Európskej rady, ktoré podporili aj členské štáty na iných fórach,² zdôrazňujú potrebu posilniť nástroje európskej solidarity, a to najmä posilniť európsku pohraničnú a pobrežnú stráž, s cieľom zabezpečiť účinné riadenie vonkajších hraníc a migrácie a vytvoriť účinnejšiu a súdržnejšiu európsku politiku návratu.

Reálny návrat štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí nemajú právo na pobyt v EÚ, je zásadnou súčasťou európskej migračnej agendy³. Na úrovni EÚ je politika návratu regulovaná smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES⁴ (ďalej len „smernica o návrate“), v ktorej sa stanovujú spoločné normy a postupy, ktoré sa majú uplatňovať v členských štátoch na účely návratu neoprávnene sa zdržiavajúcich štátnych príslušníkov tretích krajín, pri plnom dodržiavaní zásady zákazu vyhostenia alebo vrátenia. Od nadobudnutia účinnosti smernice o návrate v roku 2010 sa zvýšil migračný tlak na členské štáty a Úniu ako celok. V dôsledku toho je potrebné riešiť výzvy týkajúce sa reálneho návratu neregulárnych migrantov viac než kedykoľvek predtým.

Možno identifikovať dve hlavné výzvy.

Po prvé, členské štáty pri konaní o návrate čelia ťažkostiam a prekážkam brániacim úspešnému vykonaniu rozhodnutí o návrate. Vnútroštátne postupy, v rámci ktorých sa vykonáva rámec EÚ, sa medzi členskými štátmi líšia a nie sú také účinné, ako by mali byť. Okrem iného nejednotné vymedzenia a výklady rizika úteku a využívania zaistenia vedú k úteku neregulárnych migrantov a k sekundárnym pohybom. Nedostatok spolupráce zo strany štátnych príslušníkov tretích krajín vedie aj k mareniu konaní o návrate. Členské štáty nie sú dostatočne dobre vybavené na to, aby umožnili príslušným orgánom pohotovo si vymieňať potrebné informácie s cieľom vykonať návraty.

Po druhé, efektívnosť politiky návratu EÚ závisí aj od spolupráce krajín pôvodu. Počas uplynulých troch rokov viedlo nepretržité úsilie EÚ o zapájanie hlavných krajín pôvodu do spolupráce v oblasti riadenia migrácie k solídneho pokroku a zaviedlo sa niekoľko právne nezáväzných dohôd o návrate a readmisii. Vykonávanie týchto dohôd sa už začalo a v súčasnosti je dôležité, aby všetky členské štáty využili tieto výsledky a naplno využili dohody na zvýšenie miery návratu do príslušných krajín. Komisia okrem toho navrhla aj intenzívnejšie využívanie vízovej politiky EÚ ako nástroja na dosahovanie pokroku pri spolupráci s tretími krajinami v oblasti návratu a readmisie. Len čo sa návrh stane záväzným právnym predpisom, výrazne sa zlepší pákový efekt EÚ v jej vzťahoch s krajinami pôvodu.

¹ Závery Európskej rady z 28. júna 2018.

² Vyhlásenie Nemecka a Francúzska z Mesebergu „Renewing Europe’s promises of security and prosperity“ (Obnovenie sľubov Európy o bezpečnosti a prosperite), 19. júna 2018.

³ COM(2015) 240 final.

⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES zo 16. decembra 2008 o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území, Ú. v. EÚ L 348, 24.12.2008, s. 98.

Zvýšenie účinnosti návratov je v posledných rokoch prioritou. Komisia v roku 2016 navrhla revíziu mandátu európskej pohraničnej a pobrežnej stráže, ktorý bol značne posilnený v oblasti návratu. V rámci nového mandátu agentúra vyvíjala nové nástroje zamerané na pomoc a podporu v činnostiach a postupoch v oblasti návratu, ktoré vykonávajú členské štáty. V obnovenom akčnom pláne v oblasti návratu z roku 2017⁵ Komisia ukázala, ako nedostatky v konaniach a postupoch o návrate vykonávaných členskými štátmi bránia účinnosti systému návratu EÚ. Komisia preto v roku 2017 prijala odporúčanie, v ktorom odporúča súbor opatrení, ktoré majú členské štáty prijať na zvýšenie účinnosti návratov⁶, a to aj prostredníctvom plného využívania flexibility, ktorú poskytuje smernica o návrate. Pri tejto príležitosti Komisia uviedla aj to, že na základe skúseností s vykonávaním odporúčania a v závislosti od potreby prijať ďalšie opatrenia na značné zvýšenie miery návratu, je pripravená začať revíziu smernice o návrate.

Napriek tomuto úsiliu sa dosiahol len malý pokrok v zvyšovaní účinnosti návratov. Naopak, v celej EÚ sa zaznamenal pokles miery návratu zo 45,8 % v roku 2016 iba na 36,6 % v roku 2017. V záujme riešenia kľúčových výziev na zabezpečenie reálnych návratov je potrebná cielená revízia smernice o návrate s cieľom výrazne skrátiť dĺžku konaní o návrate, zabezpečiť lepšie prepojenie medzi konaniami o azyle a návrate a zabezpečiť účinnejšie využívanie opatrení na predchádzanie úteku. Na dosiahnutie účinnejšej a súdržnejšej európskej politiky návratu v súlade so základnými právami zakotvenými v Charte základných práv Európskej únie je potrebné urýchlene prijať cielené prepracované znenie smernice o návrate.

V takomto cielenom prepracovanom znení by sa:

- malo zriadiť nové konanie na hraniciach na účely rýchleho návratu žiadateľov o medzinárodnú ochranu, ktorých žiadosť bola zamietnutá v nadväznosti na konanie o azyle na hraniciach,
- mali poskytnúť jasnejšie a účinnejšie pravidlá o vydávaní rozhodnutí o návrate a o odvolaniach proti takýmto rozhodnutiam,
- mal poskytnúť jasný rámec spolupráce medzi neregulárnymi migrantmi a príslušnými vnútroštátnymi orgánmi, mali by sa zjednodušiť pravidlá poskytnutia lehoty na dobrovoľný odchod a mal by sa zriadiť rámec na poskytovanie finančnej, materiálnej a vecnej pomoci neregulárnym migrantom, ktorí sú ochotní sa dobrovoľne vrátiť,
- mali vytvoriť efektívnejšie nástroje na riadenie a uľahčenie administratívneho spracúvania návratov, výmeny informácií medzi príslušnými orgánmi a vykonanie návratu s cieľom odrádzať od nelegálnej migrácie,
- mala zabezpečiť súdržnosť a synergie s konaniami o azyle,
- malo zabezpečiť účinnejšie využívanie zaistenia na podporu vykonávania návratov.

Navrhovanými cielenými zmenami sa nemení rozsah pôsobnosti smernice ani nimi nie je ovplyvnená ochrana práv migrantov, ktorá v súčasnosti existuje, a to aj pokiaľ ide o najlepšie záujmy dieťaťa, rodinný život a zdravotný stav. Smernicou sa naďalej zabezpečuje úplné rešpektovanie základných práv migrantov, najmä zásada zákazu vyhostenia alebo vrátenia.

⁵ COM(2017) 200 final.

⁶ C(2017) 1600 final.

- **Súlاد s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

V tomto návrhu sa ďalej rozvíjajú existujúce ustanovenia smernice o návrate týkajúce sa spoločných noriem a postupov na reálny návrat neregulárnych migrantov, pri rešpektovaní ich základných práv a zásady zákazu vyhostenia alebo vrátenia.

Vychádza predovšetkým z vykonávania obnoveného akčného plánu a odporúčania Komisie o návrate z marca 2017, ako aj z revidovanej príručky o návrate prijatej v novembri 2017⁷, a dopĺňa návrh o ďalšie posilnenie úlohy Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž s cieľom zabezpečiť účinnú kontrolu vonkajších hraníc EÚ a výrazne zintenzívniť reálny návrat neregulárnych migrantov.

Navyše s cieľom lepšie podporovať dobrovoľný návrat by členské štáty mali zaviesť operačné programy, ktorými sa zabezpečí zlepšenie pomoci pri návrate a skvalitnenie poradenstva, čo môže zahŕňať podporu pri reintegrácii v tretích krajinách návratu, s prihliadnutím na spoločné normy týkajúce sa programov asistovaného dobrovoľného návratu a reintegrácie⁸ v súvislosti s ďalšou harmonizáciou takýchto programov.

- **Súlاد s ostatnými politikami Únie**

Tento návrh je v súlade s európskou migračnou agendou, v rámci ktorej sa politické usmernenia predsedu Junckera rozvinuli do súboru ucelených a vzájomne sa posilňujúcich iniciatív založených na štyroch pilieroch. Tieto piliere spočívajú v obmedzení motívov neregulárnej migrácie, zabezpečení vonkajších hraníc a zachraňovaní životov, silnej azylovej politike a novej politike v oblasti legálnej migrácie.

Reaguje aj na závery Európskej rady z 28. júna 2018, v ktorých sa požadovalo výrazne zintenzívniť reálny návrat neregulárnych migrantov a na ktorom sa uvítal zámer Komisie vypracovať legislatívne návrhy na účinnejšiu a súdržnejšiu európsku politiku návratu.

Tento návrh je v súlade s inými politikami Únie a dopĺňa ich, a to vrátane:

- spoločného európskeho azylového systému s posilnenými synergiami medzi konaniami o azyly a návrate, najmä v kontexte konaní na hraniciach,
- nariadenia o európskej pohraničnej a pobrežnej stráž, ktorým sa ďalej posilňuje mandát európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž v oblasti návratu. V tomto návrhu sa okrem toho vyžaduje vytvorenie vnútroštátnych systémov na riadenie návratu, ktoré by mali komunikovať s centrálnym systémom zriadeným uvedenou agentúrou, a to v súlade s novým návrhom nariadenia o európskej pohraničnej a pobrežnej stráž, ktorý je súčasťou tohto legislatívneho balíka.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

V tomto návrhu sa prepracúva smernica o návrate, a preto by mal byť založený na článku 79 ods. 2 písm. c) Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ktorým sa Únia splnomocňuje prijímať opatrenia v oblasti nelegálneho prisťahovalectva a neoprávneného pobytu vrátane odsunu a repatriácie osôb, ktoré sa zdržiavajú na území štátu neoprávnene.

⁷ C(2017) 6505.

⁸ Nezáväznú spoločnú normu pre programy asistovaného dobrovoľného návratu (a reintegrácie) vykonávané členskými štátmi (8829/16).

- **Variabilná geometria**

So zreteľom na variabilnú geometriu tento návrh sleduje porovnateľný režim ako súčasná smernica o návrate.

V súlade s článkom 4 Protokolu č. 22 o postavení Dánska, ktorý je pripojený k zmluvám, sa Dánsko v lehote šiestich mesiacov po rozhodnutí Rady o tejto smernici rozhodne, či bude transponovať tento návrh, ktorý predstavuje vývoj schengenského *acquis*, do svojho vnútroštátneho práva.

So zreteľom na Spojené kráľovstvo a Írsko má smernica o návrate hybridnú povahu, ako sa uvádza v odôvodneniach 48 a 49. Z toho vyplýva, že na tento návrh sa vzťahuje Protokol č. 19 o schengenskom *acquis* začlenenom do rámca Európskej únie, ktorý je pripojený k zmluvám, a Protokol č. 21 o postavení Spojeného kráľovstva a Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý je pripojený k zmluvám.

Na základe príslušných dohôd o pridružení týchto krajín k vykonávaniu, uplatňovaniu a vývoju schengenského *acquis* by navrhovaná smernica mala byť záväzná pre Island, Nórsko, Švajčiarsko a Lichtenštajnsko.

- **Subsidiarita**

Cieľom tohto návrhu je riešiť hlavné nedostatky a prekážky, ktorým čelia členské štáty pri vykonávaní návratov. Prevencia a potlačanie nelegálneho prisťahovalectva a návrat osôb, ktoré nemajú zákonné právo na pobyt, je spoločným záujmom všetkých členských štátov, ktorý členské štáty nemôžu dosiahnuť samy. Z toho dôvodu sú potrebné ďalšie opatrenia EÚ zamerané na zlepšenie účinnosti politiky Únie v oblasti návratu, a to plne v súlade so zásadou subsidiarity, ako sa stanovuje v článku 5 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii.

- **Primeranosť**

Spolu s návrhom na rozšírenie mandátu Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž je cieľom tohto návrhu reagovať na výzvy, ktorým čelí Únia, pokiaľ ide o riadenie migrácie a návrat neoprávnene sa zdržiavajúcich štátnych príslušníkov tretích krajín. Je súčasťou už zavedeného celkového rámca politiky návratu a posilňuje ho, pričom tento rámec pozostáva aj z nástrojov a programov operačnej podpory, ako aj mechanizmov financovania, ktoré sú k dispozícii orgánom a organizáciám členských štátov, ktoré sú zapojené do procesu návratu. Zmeny smernice o návrate sú obmedzené a cielené, zamerané na účinné riešenie hlavných nedostatkov v konaniach o návrate a zmierňujú prekážky, s ktorými sa členské štáty stretávajú pri vykonávaní návratov pri súčasnom rešpektovaní základných práv dotknutých štátnych príslušníkov tretích krajín. Tento návrh neprekračuje rámec potrebný na dosiahnutie stanovených cieľov.

- **Výber nástroja**

Smernica o návrate už obsahuje rozsiahly súbor noriem pre účinný a dôstojný návrat neoprávnene sa zdržiavajúcich štátnych príslušníkov tretích krajín. Cieľom tohto návrhu je zabezpečiť cielené zmeny v uvedenej smernici, ktoré sú zamerané na riešenie určitých zistených nedostatkov a prekážok, s ktorými sa členské štáty stretávajú pri vykonávaní návratov. Keďže týmto návrhom sa má prepracovať smernica o návrate, rovnaký právny nástroj je najvhodnejší.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Hodnotenia ex post/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov**

Hodnotiaci a monitorovací mechanizmus na overenie uplatňovania schengenského *acquis*⁹ a informácie zhromaždené prostredníctvom skupiny expertov pre návrat v rámci Európskej migračnej siete (EMS) a Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž, umožnili komplexné posúdenie toho, ako členské štáty vykonávajú politiku Únie v oblasti návratu.

Od roku 2015, kedy sa uskutočnilo prvé hodnotenie v oblasti návratu, bolo identifikovaných niekoľko prierezoých prvkov, ktoré sú spoločné pre doteraz posudzované vnútroštátne situácie a systémy v oblasti návratu (v 21 členských štátoch a krajinách pridružených k schengenskému priestoru).

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Európska rada vo svojich záveroch z októbra 2016 vyzvala na posilnenie vnútroštátnych administratívnych postupov v oblasti návratu. V maltskom vyhlásení hláv štátov alebo predsedov vlád z februára 2017 sa zdôraznila potreba preskúmania politiky EÚ v oblasti návratu na základe objektívnej analýzy spôsobu, akým sa uplatňujú právne, operačné, finančné a praktické nástroje dostupné na úrovni Únie a na vnútroštátnej úrovni. Uvítal sa v ňom zámer Komisie urýchlene predložiť aktualizovaný akčný plán EÚ týkajúci sa otázky návratov a poskytnúť usmernenia na to, aby členské štáty efektívnejšie vykonávali návraty, ako aj na účinnú readmisiu, a to na základe platného *acquis*. Komisia vo svojom akčnom pláne EÚ týkajúcom sa otázky návratov z roku 2015 a následne vo svojom oznámení o účinnejšej politike návratu z roku 2017 a v sprievodnom odporúčaní zdôraznila potrebu silnejšieho presadzovania pravidiel EÚ o návrate s cieľom zvýšiť celkovú účinnosť politiky návratu EÚ. Európska Rada vo svojich záveroch z júna 2018 uvítala zámer Komisie vypracovať legislatívne návrhy na účinnejšiu a súdržnejšiu európsku ú politiku návratu.

Príspevkom Európskej migračnej siete v tejto oblasti boli počas uplynulých dvoch rokov špecializované štúdie, *ad hoc* otázky a ďalšie informácie o účinnosti návratu v členských štátoch EÚ, alternatívach k zaisteniu, systémoch asistovaného dobrovoľného návratu a reintegrácie, o zaistení a materiálnych podmienkach zaistenia, právnej pomoci v zariadeniach určených na zaistenie a ďalších témach.

- **Získavanie a využívanie expertízy**

V kontexte kontaktnej skupiny pre návrat, skupiny expertov pre návrat v rámci EMS a Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž sa s členskými štátmi uskutočnili konzultácie na technickej úrovni o súčasných výzvach v súvislosti s vykonávaním, ktoré viedli najmä k revízii príručky o návrate a k štúdiu Európskej migračnej siete týkajúcej sa „účinnosti návratu v členských štátoch EÚ“. Štúdia bola zameraná na analýzu vplyvu pravidiel EÚ o návrate – vrátane smernice o návrate a súvisiacej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie – na politiky a postupy členských štátov v oblasti návratu, a teda na účinnosť procesu návratu v celej EÚ.

- **Posúdenie vplyvu**

Zaistenie väčšej účinnosti návratov bolo v uplynulých rokoch prioritou Komisie. V záujme dosiahnutia tohto cieľa sa v rámci nariadenia o európskej pohraničnej a pobrežnej stráž

⁹ Nariadenie Rady (EÚ) č. 1053/2013 zo 7. októbra 2013, ktorým sa vytvára hodnotiaci a monitorovací mechanizmus na overenie uplatňovania schengenského *acquis* a ktorým sa zrušuje rozhodnutie výkonného výboru zo 16. septembra 1998, ktorým bol zriadený Stály výbor pre hodnotenie a vykonávanie Schengenu, Ú. v. EÚ L 295, 6.11.2013, s. 27.

a následného nového mandátu agentúry dosiahli významné zlepšenia v oblasti návratov. Okrem toho v obnovenom akčnom pláne v oblasti návratu a v odporúčaní o zaistení účinnejšieho návratu uverejnenom v marci 2017 sa uvádzalo, ako nedostatky v konaniach a postupoch členských štátov o návrate bránili účinnosti systému návratu. V tomto kontexte sa Komisia a členské štáty zapojili do technických konzultácií s cieľom analyzovať súčasné výzvy v oblasti návratov a identifikovať nedostatky, a uznali potrebu cielených revízií existujúcich právnych predpisov. Tieto konzultácie a následná analýza predmetných kľúčových otázok viedli v novembri 2017 k revízii príručky o návrate. Uskutočnila sa aj konzultácia s občianskou spoločnosťou a práca vykonávaná v rámci schengenského hodnotiaceho mechanizmu navyše poskytla dôkladný prehľad otázok, ktoré je potrebné riešiť v oblasti návratu. Prostredníctvom uvedených procesov boli zainteresované strany schopné identifikovať právne i praktické prekážky brániace účinnému vykonávaniu návratov v kontexte smernice o návrate a uistiť sa o potrebe cielenej revízie smernice.

Európska Rada vo svojich záveroch z júna 2018 uvítala zámer Komisie vypracovať legislatívne návrhy na účinnejšiu a súdržnejšiu európsku politiku návratu. So zreteľom na uskutočnené dôkladné posúdenie kľúčových otázok v oblasti návratu, naliehavú potrebu predloženia legislatívnych návrhov, ako aj na uznanie, že revízia existujúcej smernice je najvhodnejšou možnosťou z hľadiska významu aj načasovania, sa posúdenie vplyvu tohto návrhu nepovažuje za potrebné.

- **Základné práva**

V tomto návrhu sa rešpektujú základné práva a dodržiavajú zásady uznávané v článkoch 2 a 6 Zmluvy o Európskej únii a vyjadrené v Charte základných práv Európskej únie.

V tomto návrhu sa predovšetkým plne rešpektuje ľudská dôstojnosť, právo na život, zákaz mučenia a neľudského či ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania, právo na slobodu a bezpečnosť, právo na ochranu osobných údajov, právo na azyl a ochranu proti odsunu a vyhosteniu, zásady zákazu vyhostenia alebo vrátenia a nediskriminácie, právo na účinný prostriedok nápravy a práva dieťaťa.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Tento návrh nepredstavuje pre Úniu finančnú ani administratívnu záťaž. Preto nemá vplyv na rozpočet Únie.

5. ĎALŠIE PRVKY

- **Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ**

Komisia podá správu o uplatňovaní tejto smernice Európskemu parlamentu a Rade do troch rokov od jej nadobudnutia účinnosti a následne každé tri roky; pri tejto príležitosti môže Komisia navrhnúť akékoľvek zmeny, ktoré sa považujú za potrebné.

- **Podrobné vysvetlenie osobitných ustanovení návrhu**

Zmyslom cielených zmien tohto návrhu je zlepšiť efektívnosť konania o návrate vrátane jeho spojenia s ukončením konaní o azyle. Cielenými zmenami sa nemenia záruky a práva príslušníkov tretích krajín a rešpektujú sa ich základné práva, najmä zákazu vyhostenia alebo vrátenia.

Poskytujú sa vysvetlenia zavádzaných zmien, pokiaľ ide o:

1. Riziko úteku (článok 6): existuje silná potreba objektívnych kritérií v celej EÚ na určenie toho, či existuje riziko úteku, ako aj neoprávnených sekundárnych pohybov. S cieľom

zabrániť rozdielnym alebo neúčinným výkladom sa v návrhu stanovuje spoločný a neúplný zoznam objektívnych kritérií na určenie existencie rizika úteku ako súčasť celkového posúdenia osobitných okolností jednotlivého prípadu.

2. Povinnosť spolupracovať (článok 7): čoraz viac sa pozoruje, že nie všetci štátni príslušníci tretích krajín spolupracujú počas konaní o návrate, čím mária svoj návrat. Z toho dôvodu je potrebné zaviesť výslovnú povinnosť štátnych príslušníkov tretích krajín spolupracovať s vnútroštátnymi orgánmi vo všetkých fázach konania o návrate, najmä na účely určenia a overenia ich totožnosti s cieľom získať platný cestovný doklad a zabezpečiť úspešné vykonanie rozhodnutia o návrate. To odzrkadľuje podobnú povinnosť spolupracovať s príslušnými orgánmi, ktorá už existuje a uplatňuje sa v kontexte konaní o azyly.

3. Vydanie rozhodnutia o návrate v súvislosti s ukončením oprávneného pobytu (článok 8): vzhľadom na skutočnosť, že členské štáty systematicky nevydávajú rozhodnutia o návrate v súvislosti s ukončením oprávneného pobytu, sa v návrhu objasňuje potreba vydávať rozhodnutie o návrate ihneď po prijatí rozhodnutia o zamietnutí alebo ukončení oprávneného pobytu. Ak sa rozhodnutie o návrate vydá bezprostredne po rozhodnutí o zamietnutí žiadosti o medzinárodnú ochranu alebo súčasne s týmto rozhodnutím, vykonanie rozhodnutia o návrate sa pozastavuje, až dokým sa rozhodnutie o zamietnutí nestane právoplatným, a to v súlade s judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie.

4. Dobrovoľný odchod (článok 9): je potrebné upraviť pravidlá poskytovania lehoty na dobrovoľný odchod. Takáto lehota by nemala byť dlhšia ako 30 dní, ako sa stanovuje v súčasne platnej smernici o návrate. Podľa tohto návrhu však už pri stanovovaní dĺžky lehoty na dobrovoľný odchod nie je povinné poskytnúť minimálne sedem dní. To umožňuje členským štátom rozhodnúť o kratšej lehote. V návrhu sa stanovuje aj niekoľko prípadov, v ktorých je povinné neposkytnúť lehotu na dobrovoľný odchod.

5. Zákazy vstupu vydané počas hraničných kontrol pri výstupe (článok 13): ak je neoprávnene sa zdržiavajúci štátny príslušník tretej krajiny prvýkrát odhalený pri odchode z Únie, za určitých okolností môže byť vhodné uložiť zákaz vstupu s cieľom zabrániť budúcemu opätovnému vstupu a znížiť riziká nelegálneho prisťahovalectva. Súčasne by to nemalo oddialiť odchod tejto osoby vzhľadom na to, že sa už chystá opustiť územie členských štátov. V tomto návrhu sa zavádza možnosť členských štátov ukladať zákaz vstupu bez vydania rozhodnutia o návrate na základe posúdenia jednotlivého prípadu a pri zohľadnení zásady primeranosti.

6. Riadenie návratu (článok 14): účinné postupy návratu vyžadujú nástroje, ktoré umožnia rýchle sprístupnenie informácií príslušným orgánom a operačné systémy, ktoré navrátilcom poskytujú zlepšenú pomoc pri návrate a poradenstvo s primeranou operačnou a finančnou podporou EÚ. V návrhu sa stanovuje povinnosť mať vnútroštátne systémy riadenia návratu, ktorými sa poskytujú včasné informácie o totožnosti a právnej situácii štátnych príslušníkov tretích krajín a ktoré sú dôležité pre monitorovanie a sledovanie jednotlivých prípadov. Tieto systémy sa majú prepojiť s centrálnym systémom zriadeným Európskou agentúrou pre pohraničnú a pobrežnú stráž v súlade s novým nariadením, ktoré je súčasťou tohto balíka.

V návrhu sa stanovuje aj povinnosť členských štátov vytvoriť programy dobrovoľného návratu, ktoré môžu zahŕňať aj podporu pri reintegrácii.

7. Opravné prostriedky a odvolania (článok 16): účinnosť a rýchlosť konaní o návrate sa musia doplniť o primerané záruky. Lehoty na podanie odvolaní proti rozhodnutiam o návrate sa v jednotlivých členských štátoch značne líšia, pričom sa pohybujú v rozpätí od niekoľkých dní až po jeden mesiac alebo dlhšie. Lehotou sa musí v súlade so základnými právami

poskytovať dostatok času na zabezpečenie prístupu k účinnému opravnému prostriedku, pričom sa neoddieli konanie o návrate.

V návrhu sa stanovuje osobitná lehota (päť dní) na podanie odvolania proti rozhodnutiam o návrate vydaným v prípadoch, keď je rozhodnutie o návrate dôsledkom rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o medzinárodnú ochranu, ktoré sa stalo právoplatným.

Ak riziko porušenia zásady zákazu vyhostenia alebo vrátenia ešte nebolo posúdené súdnym orgánom v konaní o azyle, musí sa poskytnúť automatický pozastavujúci účinok odvolania proti rozhodnutiu o návrate. To je jediný povinný prípad, kedy sa podľa tohto návrhu poskytne automatický pozastavujúci účinok bez toho, aby bola dotknutá povinnosť príslušných vnútroštátnych orgánov alebo subjektov členských štátov mať možnosť dočasne pozastaviť výkon rozhodnutia o návrate v jednotlivých prípadoch, keď sa to považuje za potrebné z iných dôvodov. Takéto rozhodnutie o dočasnom pozastavení sa vykoná rýchlo, a to spravidla do 48 hodín.

V návrhu sa okrem toho stanovuje, že na odvolanie sa proti rozhodnutiu o návrate, ktoré je výsledkom predchádzajúceho zamietavého rozhodnutia o žiadosti o medzinárodnú ochranu, ktoré už bolo predmetom súdneho opravného prostriedku, by mala byť k dispozícii iba jedna úroveň opravného prostriedku.

A napokon sa v ňom ďalej harmonizujú pravidlá na poskytovanie bezplatnej právnej pomoci a/alebo zastúpenia na požiadanie, a to v súlade s podmienkami stanovenými v *acquis* v oblasti azylu.

8. Zaistenie (článok 18): v pravidlách o zaistení sú potrebné cielené zmeny. Po prvé, v uplynulých rokoch sa objavili nové riziká, ktoré si vyžadujú možnosť zaistenia neoprávnene sa zdržiavajúcich štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí predstavujú hrozbu pre verejný poriadok alebo národnú bezpečnosť, pokiaľ sa to považuje za potrebné. Hoci ide o nový dôvod na zaistenie v súvislosti s konaním o návrate, tento dôvod na zaistenie už existuje v *acquis* v oblasti azylu.

Po druhé, maximálna doba zaistenia v súčasnosti stanovená v niekoľkých členských štátoch je podstatne kratšia ako doba, ktorá je povolená podľa smernice o návrate a zabraňuje reálnym odsunom. Zatiaľ čo maximálna doba zaistenia v dĺžke 6 mesiacov a možnosť jej predĺženia za určitých okolností sa nezmení, týmto návrhom sa vyžaduje, aby sa vo vnútroštátnych právnych predpisoch stanovili najmenej tri mesiace ako minimálna počiatočná doba zaistenia, s cieľom primeranejšie zohľadniť čas potrebný na úspešné vykonanie konaní o návrate a readmisii s tretími krajinami. Zaistenie sa však musí uskutočniť na čo najkratšiu dobu a trvať, len pokiaľ prebiehajú prípravy na odsun, a vykonáva sa s náležitou starostlivosťou.

9. Konanie na hraniciach (článok 22): pri zachovaní možnosti členských štátov odchyliť sa od uplatňovania pravidiel smernice o návrate, pokiaľ ide o hraničné prípady, na ktoré sa vzťahuje článok 2 ods. 2 písm. a), v návrhu sa stanovujú osobitné zjednodušené pravidlá platné pre štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí boli predmetom konaní o azyle na hraniciach: vydanie rozhodnutia zjednodušeným spôsobom, spravidla žiadna poskytovaná lehota na dobrovoľný návrat (s výnimkou prípadov, keď je štátny príslušník tretej krajiny držiteľom platného cestovného dokladu a spolupracuje s vnútroštátnymi orgánmi), kratšia lehota na podanie odvolania, osobitný dôvod na zaistenie. Toto konanie na hraniciach na účely návratu bude nasledovať po konaní o azyle na hraniciach. S cieľom uľahčiť návrat sa navrhuje zabezpečiť, aby štátny príslušník tretej krajiny, ktorý už bol zaistený počas preskúmania jeho žiadosti o medzinárodnú ochranu v rámci konania o azyle na hraniciach, mohol byť zaistený na maximálne obdobie štyroch mesiacov v rámci konania na hraniciach na účely návratu. Ak sa rozhodnutie o návrate nevykoná počas tohto obdobia, štátny

príslušník tretej krajiny môže byť zaistený aj naďalej, ak je splnená jedna z podmienok stanovených v ustanoveniach týkajúcich sa všeobecných pravidiel zaistenia a na dobu zaistenia, ktorá je stanovená v súlade s článkom 18.

Návrh

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

**o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území
(prepracované znenie)**

*Príspevok Európskej komisie k stretnutiu lídrov v Salzburgu, ktoré sa uskutočnilo
19. a 20. septembra 2018*

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o ~~založení Európskeho spoločenstva~~ ☒ fungovaní Európskej únie ☒, a najmä na jej článok ~~63 ods. 3 písm. b)~~ ☒ 79 ods. 2 písm. c) ☒,

so zreteľom na návrh Komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

↓ nový

- (1) V smernici Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES¹⁰ je potrebné vykonať viacero zmien. V záujme prehľadnosti je vhodné túto smernicu prepracovať.
- (2) Efektívna a spravodlivá politika návratu je základnou súčasťou prístupu Únie k lepšie riadenej migrácii vo jej všetkých aspektoch, ako sa uvádza v európskej migračnej agende z mája 2015¹¹.
- (3) Európska rada vo svojich zámeroch z 28. júna 2018 zdôraznila, že je potrebné výrazne zefektívniť návrat neregulárnych migrantov a uvítala zámer Komisie predložiť legislatívne návrhy na efektívnejšiu a súdržnejšiu európsku politiku návratu.

¹⁰ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES zo 16. decembra 2008 o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území. (Ú. v. EÚ L 348, 24.12.2008, s. 98).

¹¹ COM(2015) 285 final.

↓ 2008/115/ES odôvodnenie 1
(prispôbené)

~~Európska rada na zasadnutí 15. a 16. októbra 1999 v Tampere stanovila jednotné smerovanie v oblasti prisťahovalectva a azylu, na základe ktorého sa mali spoločne riešiť otázky vytvorenia spoločného azylového systému, politiky legálneho prisťahovalectva a boja proti nelegálnemu prisťahovalectvu.~~

↓ 2008/115/ES odôvodnenie 2
(prispôbené)

~~Európska rada na zasadnutí 4. a 5. novembra 2004 v Bruseli vyzvala na zavedenie účinnej politiky odsunu a repatriácie založenej na spoločných normách pre osoby, ktoré majú byť vrátené humánnym spôsobom pri úplnom rešpektovaní ich ľudských práv a dôstojnosti.~~

↓ 2008/115/ES odôvodnenie 3
(prispôbené)

~~Výbor ministrov Rady Európy prijal 4. mája 2005 „Dvadsať usmernení o nútenom návrate“.~~

↓ 2008/115/ES odôvodnenie 4
(prispôbené)
⇒ nový

- (4) ☒ Táto európska politika návratu by mala byť založená na spoločných normách, aby sa zabezpečil návrat osôb humánnym spôsobom a pri úplnom rešpektovaní ich ľudských práv a dôstojnosti ☒ ⇒, ako aj na medzinárodnom práve vrátane záväzkov týkajúcich sa ochrany utečencov a ľudských práv. ⇐ Je potrebné stanoviť jasné, transparentné a spravodlivé pravidlá na zabezpečenie efektívnej politiky návratu osôb, ktorá je nevyhnutným prvkom dobre riadenej migračnej politiky ⇒ ktorá slúži ako prostriedok odradzujúci od neregulárnej migrácie, zaisťuje súdržnosť so spoločným európskym azylovým systémom a systémom legálnej migrácie a prispieva k integrite týchto systémov ⇐.
-

↓ 2008/115/ES odôvodnenie 5

- (5) Touto smernicou by sa mal zaviesť súbor pravidiel na horizontálnej úrovni, ktoré sú uplatniteľné na všetkých štátnych príslušníkoch tretích krajín, ktorí nespĺňajú alebo prestali spĺňať podmienky vstupu alebo pobytu v členskom štáte.

↓ 2008/115/ES odôvodnenie 6
(prispôbené)

- (6) Členské štáty zabezpečia, aby sa ukončenie ~~neoprávneného~~ ~~nelegálneho~~ pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín uskutočnilo prostredníctvom spravodlivého a transparentného postupu. V súlade so všeobecnými zásadami práva EÚ by sa mali rozhodnutia prijaté podľa tejto smernice prijímať na individuálnom základe a na základe objektívnych kritérií, čo znamená, že by sa ~~malie~~ zvažovať aj iné skutočnosti ~~viac~~, ako len samotná skutočnosť ☒ neoprávneného ☒ ~~nelegálneho~~ pobytu. Pri používaní vzorových tlačív rozhodnutí vzťahujúcich sa na návrat, a to konkrétne rozhodnutia o návrate, a rozhodnutia o zákaze vstupu, ~~ak sa vydali~~ a rozhodnutia o odsune, ak sa vydali, by členské štáty mali dodržiavať uvedenú zásadu a zabezpečiť plný súlad so všetkými uplatniteľnými ustanoveniami tejto smernice.
-

↓ nový

- (7) Mala by sa posilniť spojitosť medzi rozhodnutím o ukončení oprávneného pobytu štátneho príslušníka tretej krajiny a vydaním rozhodnutia o návrate, aby sa obmedzilo riziko úteku, ako aj pravdepodobnosť neoprávnených sekundárnych pohybov. Je potrebné zabezpečiť, aby bolo rozhodnutie o návrate vydané bezprostredne po rozhodnutí o zamietnutí alebo ukončení oprávneného pobytu alebo, v ideálnom prípade, v tom istom akte alebo rozhodnutí. Uvedená požiadavka by sa mala vzťahovať najmä na prípady, keď je zamietnutá žiadosť o medzinárodnú ochranu, a to za predpokladu, že konanie o návrate je pozastavené dovtedy, kým uvedené zamietnutie nenadobudne právoplatnosť a kým nebude známy výsledok odvolania proti tomuto zamietnutiu.
-

↓ 2008/115/ES odôvodnenie 7
(prispôbené)

- (8) Zdôrazňuje sa potreba readmisných dohôd ~~Spoločenstva~~ ☒ Únie ☒ a dvojstranných readmisných dohôd s tretími krajinami na uľahčenie procesu návratu. Nevyhnutným predpokladom na dosiahnutie trvalo udržateľného návratu je medzinárodná spolupráca s krajinami pôvodu vo všetkých fázach procesu návratu.
-

↓ 2008/115/ES odôvodnenie 8

- (9) Uznáva sa, že pre členské štáty je vracanie neoprávnene sa zdržiavajúcich štátnych príslušníkov tretích krajín legítimne pod podmienkou, že existujú spravodlivé a efektívne azylové systémy, v ktorých sa plne rešpektuje zásada zákazu vyhostenia alebo vrátenia („*non-refoulement*“).

↓ 2008/115/ES odôvodnenie 9

- (10) V súlade so smernicou Rady 2005/85/ES ~~z 1. decembra 2005 o minimálnych štandardoch pre konanie v členských štátoch o priznávaní a odnímaní postavenia utečenca~~¹² by sa štátny príslušník tretej krajiny, ktorý požiadal o azyl v členskom štáte, nemal považovať za neoprávnene sa zdržiavajúceho na území tohto členského štátu, pokiaľ nenadobudlo účinnosť rozhodnutie o neudelení azylu alebo rozhodnutie, ktorým sa ukončilo jeho právo na pobyt ako žiadateľa o azyl.
-

⇓ nový

- (11) S cieľom zabezpečiť jasnejšie a účinnejšie pravidlá pre udelenie lehoty na dobrovoľný odchod a pre zaistenie štátneho príslušníka tretej krajiny, by sa pri zisťovaní, či existuje riziko úteku, malo vychádzať z objektívnych kritérií platných v celej Únii. Okrem toho by sa mali v tejto smernici stanoviť osobitné kritériá, na ktorých bude založená vyvrátená domnienka, že existuje riziko úteku.
- (12) V záujme zefektívnenia konania o návrate by sa mali jasne stanoviť povinnosti štátnych príslušníkov tretích krajín, najmä povinnosť spolupracovať s orgánmi vo všetkých fázach konania o návrate, a to aj prostredníctvom poskytovania informácií a náležitostí, ktoré sú potrebné na posúdenie ich konkrétnej situácie. Zároveň je potrebné zabezpečiť, aby boli štátni príslušníci tretích krajín informovaní o dôsledkoch neplnenia uvedených povinností, a to pokiaľ ide o zisťovanie, či existuje riziko ich úteku, udelenie lehoty na dobrovoľný odchod a možnosť zaistenia, ako aj o prístup k programom na poskytovanie logistickej, finančnej a inej materiálnej alebo vecnej pomoci.
-

↓ 2008/115/ES odôvodnenie 10
(prispôbené)
⇒ nový

- (13) Ak neexistujú dôvody domnievať sa, že ~~☒~~ udelenie lehoty na dobrovoľný odchod ~~☒~~ ~~takéto rozhodnutie~~ oslabí účel konania o návrate, dobrovoľný návrat by mal mať prednosť pred núteným návratom a mala by byť poskytnutá ⇒ primeraná ⇐ lehota na dobrovoľný odchod ⇒ v maximálnej dĺžke tridsať dní, v závislosti najmä od predpokladu na návrat ⇐. ⇒ Ak sa vyhodnotí, že pri štátnych príslušníkoch tretích krajín existuje riziko úteku, ak bola ich predchádzajúca žiadosť o oprávnený pobyt zamietnutá ako podvodná alebo zjavne neodôvodnená alebo ak predstavujú riziko pre verejný poriadok, verejnú bezpečnosť alebo národnú bezpečnosť, lehota na dobrovoľný odchod by sa poskytnúť nemala. ⇐ Malo by sa stanoviť predĺženie lehoty na dobrovoľný odchod, ak sa to považuje za potrebné z dôvodu osobitných okolností jednotlivého prípadu. ~~S cieľom podporovať dobrovoľný návrat by členské štáty mali zabezpečiť zlepšenie pomoci pri návrate a skvalitnenie poradenstva a čo najlepšie využívať príslušné možnosti financovania, ktoré ponúka Európsky fond pre návrat.~~

¹² Smernica Rady 2005/85/ES z 1. decembra 2005 o minimálnych štandardoch pre konanie v členských štátoch o priznávaní a odnímaní postavenia utečenca (Ú. v. EÚ L 326, 13.12.2005, s. 13).

↓ nový

- (14) V záujme podpory dobrovoľného návratu by mali členské štáty zaviesť operačné programy na poskytovanie intenzívnejšej pomoci a poradenstva v oblasti návratu, ktorých súčasťou môže byť aj podpora pri reintegrácii v tretích krajinách návratu, pričom tieto programy by mali zohľadňovať spoločné normy pre programy asistovaného dobrovoľného návratu a reintegrácie, ktoré vypracovala Komisia v spolupráci s členskými štátmi a ktoré následne schválila Rada.

↓ 2008/115/ES odôvodnenie 11

- (15) Na zabezpečenie účinnej ochrany záujmov dotknutých osôb by sa mal stanoviť spoločný minimálny súbor právnych záruk týkajúcich sa rozhodnutí vzťahujúcich sa na návrat.

↓ nový

- (16) Lehota na podanie odvolania proti rozhodnutiam vzťahujúcim sa na návrat by mala byť dostatočne dlhá, aby sa zabezpečil prístup k účinnému opravnému prostriedku, pričom je potrebné mať na zreteli, že dlhé lehoty môžu mať nepriaznivý vplyv na konanie o návrate. S cieľom zabrániť prípadnému zneužitiu práv a konania by sa na podanie odvolania proti rozhodnutiu o návrate mala udeliť lehota v maximálnej dĺžke päť dní. Toto ustanovenie by sa malo uplatňovať len po prijatí rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o medzinárodnú ochranu, ktoré nadobudlo právoplatnosť, a to aj po prípadnom súdnom preskúmaní.
- (17) Odvolanie proti rozhodnutiu o návrate, ktoré je založené na rozhodnutí o zamietnutí žiadosti o medzinárodnú ochranu, ktoré už bolo predmetom účinného súdneho opravného prostriedku, by malo prebehnúť len v jednostupňovom konaní, keďže konkrétnu situáciu dotknutého štátneho príslušníka tretej krajiny už súdny orgán posúdil a rozhodol o nej v kontexte konania o azyle.
- (18) Odvolanie proti rozhodnutiu o návrate by malo mať automatický pozastavujúci účinok len v tom prípade, že existuje riziko porušenia zásady zákazu vyhostenia alebo vrátenia.
- (19) V prípade, že zásada zákazu vyhostenia alebo vrátenia nie je ohrozená, odvolanie proti rozhodnutiu o návrate by automatický pozastavujúci účinok mať nemalo. Súdne orgány by mali byť schopné v jednotlivých prípadoch dočasne pozastaviť výkon rozhodnutia o návrate z iných dôvodov, a to buď na požiadanie dotknutého štátneho príslušníka tretej krajiny alebo konajúc *ex offio*, pokiaľ to považujú za potrebné. Takéto rozhodnutia by sa mali spravidla prijať do 48 hodín. Ak je to vzhľadom na komplexný charakter veci odôvodnené, súdne orgány by takéto rozhodnutia mali prijať bez zbytočného odkladu.
- (20) V záujme zefektívnenia konania o návrate a v snahe zabrániť zbytočným priesťahom, a bez toho, aby to negatívnym spôsobom ovplyvnilo práva dotknutých štátnych príslušníkov tretích krajín, by sa výkon rozhodnutia o návrate nemal automaticky pozastaviť v prípade, že sa už posúdilo riziko porušenia zásady zákazu vyhostenia

alebo vrátenia a že sa účinne uplatnil súdny opravný prostriedok v rámci konania o azyle, ktoré sa uskutočnilo pred vydaním rozhodnutia o návrate, proti ktorému bolo odvolanie podané, a to za predpokladu, že situácia dotknutého štátneho príslušníka tretej krajiny sa odvtedy výrazne nezmenila.

↓ 2008/115/ES odôvodnenie 11
(prispôbené)
⇒ nový

- (21) Potrebná právna pomoc sa ⇒ na požiadanie ⇐ poskytuje osobám, ktoré nemajú dostatočné prostriedky. ~~Členské štáty by mali stanoviť~~ Vo vnútroštátnych právnych predpisoch ☒ by sa mal stanoviť zoznam prípadov ☒, v ktorých ~~prípadoch~~ sa právna pomoc pokladá za potrebnú.

↓ 2008/115/ES odôvodnenie 12

- (22) Mala by sa riešiť situácia štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na území členského štátu, ale ešte nemôžu byť odsunutí. Zabezpečenie ich základných potrieb by sa malo vymedziť v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi. Na účely preukázania ich osobitnej situácie v prípade správnych kontrol alebo preskúmaní by sa malo týmto osobám vystaviť písomné potvrdenie o ich situácii. Členské štáty by mali mať široké právomoci, pokiaľ ide o formu a úpravu tohto písomného potvrdenia a malo by sa im tiež umožniť vložiť písomné potvrdenie do rozhodnutí vzťahujúcich sa na návrat prijatých podľa tejto smernice.

↓ 2008/115/ES odôvodnenie 13

- (23) Použitie donucovacích opatrení by malo byť striktné viazané na zásady primeranosti a účinnosti z hľadiska použitých prostriedkov a sledovaných cieľov. Mali by sa stanoviť minimálne procesné záruky pre nútený návrat s prihliadnutím na rozhodnutie Rady 2004/573/ES ~~z 29. apríla 2004 o organizácii spoločných letov na odsuny štátnych príslušníkov tretích krajín, na ktorých sa vzťahujú príkazy na individuálny odsun, z územia dvoch alebo viacerých členských štátov~~¹³. Členské štáty by mali mať možnosť ~~využívať~~ ~~spoločnú~~ sa na rozličné možnosti monitorovania núteného návratu.

↓ 2008/115/ES odôvodnenie 14

- (24) Zavedením zákazu vstupu, ktorým sa zakáže vstup na územie všetkých členských štátov a pobyt na tomto území, by mali účinky vnútroštátnych opatrení na návrat získať európsky rozmer. Dĺžka trvania zákazu vstupu by sa mala určiť s náležitým ohľadom na všetky relevantné okolnosti konkrétneho prípadu a spravidla by nemala presiahnuť 5 rokov. V tejto súvislosti by sa mala osobitne zohľadniť skutočnosť, že na

¹³ Rozhodnutie Rady 2004/573/ES z 29. apríla 2004 o organizácii spoločných letov na odsuny štátnych príslušníkov tretích krajín, na ktorých sa vzťahujú príkazy na individuálny odsun, z územia dvoch alebo viacerých členských štátov (Ú. v. EÚ L 261, 6.8.2004, s. 28).

príslušného štátneho príslušníka tretej krajiny sa už vzťahovalo viac ako jedno rozhodnutie o návrate alebo odsune alebo tento štátny príslušník vstúpil na územie členského štátu počas platnosti zákazu vstupu.

↓ nový

- (25) Keď je neoprávnené sa zdržiavajúci štátny príslušník tretej krajiny odhalený pri hraničnej kontrole na výstupe, môže byť vhodné uložiť zákaz vstupu s cieľom zabrániť opätovnému vstupu v budúcnosti a obmedziť tak riziko nelegálneho prisťahovalectva. V odôvodnených prípadoch môže príslušný orgán po individuálnom posúdení a pri uplatnení zásady primeranosti uložiť zákaz vstupu bez toho, aby vydal rozhodnutie o návrate, s cieľom zabrániť odkladu odchodu dotknutého štátneho príslušníka tretej krajiny.

↓ 2008/115/ES odôvodnenie 15
(prispôbené)

- (26) Členské štáty by sa mali samy rozhodnúť, či ☒ preskúmanie rozhodnutí vzťahujúcich sa na návrat zahŕňa v prípade orgánu alebo subjektu vykonávajúceho toto preskúmanie aj právomoc nahradiť predchádzajúce rozhodnutie vlastným rozhodnutím vzťahujúcim sa na návrat ☒ ~~z rozhodnutí o preskúmaní týkajúcich sa návratu vyplýva právomoc skúmajúceho orgánu alebo subjektu prijať vlastné rozhodnutie týkajúce sa návratu, ktorým sa nahradí predchádzajúce rozhodnutie.~~

↓ 2008/115/ES odôvodnenie 16

- (27) Využitie zaistenia na účely odsunu by malo byť s ohľadom na použité prostriedky a sledované ciele ~~obmedzené a~~ viazané na zásadu primeranosti. Zaistenie je odôvodnené len na prípravu návratu alebo vykonanie procesu odsunu a ak by uplatnenie miernejších donucovacích opatrení nebolo dostatočné.

↓ nový

- (28) K zaisteniu by malo dôjsť po individuálnom posúdení každého prípadu, keď existuje riziko úteku, keď sa štátny príslušník tretej krajiny vyhýba alebo bráni príprave návratu alebo procesu odsunu, alebo keď dotknutý štátny príslušník tretej krajiny predstavuje riziko pre verejný poriadok, verejnú bezpečnosť alebo národnú bezpečnosť.

- (29) Vzhľadom na to, že maximálne obdobie zaistenia nie je v niektorých členských štátoch dostatočné na to, aby sa zabezpečilo vykonanie návratu, malo by sa stanoviť maximálne obdobie zaistenia v rozmedzí od troch do šiestich mesiacov, ktoré možno predĺžiť, aby sa tak poskytol dostatočný čas na úspešné dokončenie konania o návrate, a to bez toho, aby boli dotknuté stanovené záruky, ktoré zabezpečujú, že zaistenie sa uplatní len v prípade, že je to potrebné a primerané, a na obdobie, kým prebiehajú prípravy na odsun.

- (30) Táto smernica by nemala členským štátom brániť v tom, aby v súvislosti s porušovaním pravidiel v oblasti migrácie stanovili účinné, primerané a odrádzajúce sankcie, ako aj trestnoprávne sankcie vrátane trestu odňatia slobody, a to za predpokladu, že takéto sankcie sú zlučiteľné s cieľmi tejto smernice, neohrozujú uplatňovanie tejto smernice a plne rešpektujú základné práva.

↓ 2008/115/ES odôvodnenie 17

- (31) So zaistenými štátnymi príslušníkmi tretích krajín by sa malo zaobchádzať humánnym a dôstojným spôsobom pri rešpektovaní ich základných práv a v súlade s medzinárodným a vnútroštátnym právom. Bez toho, aby bolo dotknuté počiatočné zadržanie zo strany orgánov presadzovania práva, ktoré je upravené vnútroštátnymi právnymi predpismi, by sa zaistenie malo spravidla vykonávať v špecializovaných zariadeniach určených na zaistenie.

↓ nový

- (32) Bez toho, aby bola dotknutá možnosť členských štátov neuplatňovať túto smernicu v prípadoch uvedených v článku 2 ods. 2 písm. a), keď sa uplatňuje konanie na hraniciach v súlade s nariadením (EÚ) .../... [*nariadenie o konaní o azyle*], by na účely návratu neoprávnene sa zdržiavajúcich štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorých žiadosť o medzinárodnú ochranu bola v rámci uvedeného konania o azyle na hraniciach zamietnutá, malo nasledovať osobitné konanie na hraniciach, aby sa tak zabezpečila priama komplementarita medzi konaním o azyle na hraniciach a konaním o návrate na hraniciach a zabránilo sa vzniku časových odstupov medzi konaniami. V týchto prípadoch je potrebné stanoviť osobitné pravidlá, ktoré zabezpečia súdržnosť a synergiu medzi týmito dvoma konaniami a zachovávajú integritu a účinnosť celého procesu.
- (33) V záujme zabezpečenia skutočného návratu v rámci konania na hraniciach by sa nemala udeliť lehota na dobrovoľný odchod. Lehota na dobrovoľný odchod by sa však mala udeliť štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí sú držiteľmi platného cestovného dokladu a ktorí spolupracujú s príslušnými orgánmi členských štátov vo všetkých fázach konania o návrate. V takýchto prípadoch by mali štátni príslušníci tretích krajín až do svojho odchodu odovzdať svoj cestovný doklad príslušnému orgánu, aby sa zabránilo ich úteku.
- (34) V záujme rýchleho vybavovania prípadov by sa na odvolanie proti rozhodnutiu o návrate podané po prijatí rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o medzinárodnú ochranu, ktoré bolo prijaté v konaní na hraniciach a nadobudlo právoplatnosť, mala udeliť maximálna lehota.
- (35) Odvolanie proti rozhodnutiu o návrate, ktoré bolo prijaté v konaní na hraniciach, by malo mať automatický pozastavujúci účinok v prípade, že existuje riziko porušenia zásady zákazu vyhostenia alebo vrátenia, že sa situácia dotknutého štátneho príslušníka tretej krajiny výrazne zmenila, odkedy bolo v konaní o azyle na hraniciach prijaté rozhodnutie o zamietnutí jeho žiadosti o medzinárodnú ochranu alebo že proti rozhodnutiu o zamietnutí jeho žiadosti o medzinárodnú ochranu, ktoré bolo prijaté v konaní o azyle na hraniciach, nebol účinne uplatnený žiadny súdny opravný prostriedok.

- (36) Je potrebné a primerané zabezpečiť, aby štátny príslušník tretej krajiny, ktorý bol zaistený už počas posudzovania svojej žiadosti o medzinárodnú ochranu v rámci konania o azyle na hraniciach, mohol byť po zamietnutí svojej žiadosti držaný v zaistení na účely prípravy návratu a/alebo vykonania procesu odsunu. S cieľom zabrániť tomu, aby bol štátny príslušník tretej krajiny automaticky prepustený zo zaistenia a aby mu bol umožnený vstup na územie členského štátu napriek tomu, že mu bolo odopreté právo na pobyt, je potrebné určité časové obdobie, aby bolo možné pokúsiť sa vykonať rozhodnutie o návrate vydané na hraniciach. Dotknutý štátny príslušník tretej krajiny môže byť v rámci konania na hraniciach zaistený na obdobie maximálne štyroch mesiacov a pokiaľ s náležitou starostlivosťou prebiehajú prípravy na odsun. Uvedeným obdobím zaistenia by nemali byť dotknuté iné obdobia zaistenia stanovené touto smernicou. Ak do konca uvedeného obdobia nebolo možné návrat vykonať, ďalšie zaistenie štátneho príslušníka tretej krajiny môže byť nariadené podľa iného ustanovenia tejto smernice, a to na obdobie v ňom uvedené.

↓ 2008/115/ES odôvodnenie 18
(prispôbené)
⇒ nový

- (37) Členské štáty by mali mať rýchly prístup k informáciám o ⇒ rozhodnutiach o návrate a ⇨ zákazoch vstupu, ktoré vydali iné členské štáty. ~~Takáto výmena informácií~~ ⇨ Tento prístup ⇨ by sa mala uskutočniť v súlade s ⇒ nariadením (EÚ) .../...¹⁴ [nariadenie o používaní Schengenského informačného systému na účely návratu neoprávnene sa zdržiavajúcich štátnych príslušníkov tretích krajín] a ⇨ nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1987/2006 z 20. decembra 2006 o zriadení, prevádzke a využívaní Schengenského informačného systému druhej generácie (SIS II)¹⁵ ⇒, a to okrem iného v záujme uľahčenia vzájomného uznávania týchto rozhodnutí príslušnými orgánmi na základe smernice Rady 2001/40/ES¹⁶ a rozhodnutia Rady 2004/191/ES¹⁷ ⇨.

↓ nový

- (38) Zriaďovanie systémov riadenia návratu v členských štátoch prispieva k účinnosti procesu návratu. Každý z vnútroštátnych systémov by mal poskytovať včasné informácie o totožnosti a právnom postavení štátneho príslušníka tretej krajiny, ktoré sú relevantné z hľadiska monitorovania a sledovania jednotlivých prípadov. V záujme zabezpečenia ich účinného fungovania a výrazného zníženia administratívneho

¹⁴ [Nariadenie o používaní Schengenského informačného systému na účely návratu neoprávnene sa zdržiavajúcich štátnych príslušníkov tretích krajín] (Ú. v. EÚ L ...).

¹⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1987/2006 z 20. decembra 2006 o zriadení, prevádzke a využívaní Schengenského informačného systému druhej generácie (SIS II) (Ú. v. EÚ L 381, 28.12.2006, s. 4).

¹⁶ Smernica Rady 2001/40/ES z 28. mája 2001 o vzájomnom uznávaní rozhodnutí o vyhostení štátnych príslušníkov tretích krajín (Ú. v. ES L 149, 2.6.2001, s. 34).

¹⁷ Smernica Rady 2001/40/ES z 28. mája 2001 o vzájomnom uznávaní rozhodnutí o vyhostení štátnych príslušníkov tretích krajín (Ú. v. ES L 149, 2.6.2001, s. 34) a rozhodnutie Rady 2004/191/ES z 23. februára 2004, ktorým sa ustanovujú kritériá a praktické opatrenia na náhradu finančného rozdielu vyplývajúceho z uplatňovania smernice 2001/40/ES o vzájomnom uznávaní rozhodnutí o vyhostení štátnych občanov tretích krajín (Ú. v. EÚ L 60, 27.2.2004, s. 55).

zaťaženia by tieto vnútroštátne systémy návratu mali byť prepojené so Schengenským informačným systémom s cieľom uľahčiť a urýchliť vkladanie informácií súvisiacich s návratom, ako aj s centrálnym systémom zriadeným Európskou agentúrou pre pohraničnú a pobrežnú stráž v súlade s nariadením (EÚ) .../... [nariadenie o Európskej agentúre pre pohraničnú a pobrežnú stráž].

↓ 2008/115/ES odôvodnenie 19
⇒ nový

- (39) Vykonávanie tejto smernice by mala sprevádzať spolupráca na všetkých úrovniach medzi inštitúciami, ktoré sa zúčastňujú na procese návratu, a výmena a presadzovanie najlepších postupov, ⇒ okrem iného na základe zohľadňovania a pravidelnej aktualizácie príručky o návrate s cieľom reagovať na právny a politický vývoj, ⇐ pričom by mala poskytovať európsku pridanú hodnotu.

↓ nový

- (40) V záujme dosiahnutia účinného vykonávania tejto smernice poskytuje Únia finančnú a operačnú podporu. Členské štáty by mali čo najlepšie využívať finančné nástroje, programy a projekty Únie, ktoré sú k dispozícii v oblasti návratu, najmä podľa nariadenia (EÚ) .../... [nariadenie, ktorým sa zriaďuje Fond pre azyl a migráciu], ako aj operačnú pomoc, ktorú poskytuje Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž podľa nariadenia (EÚ) .../... [nariadenie o Európskej agentúre pre pohraničnú a pobrežnú stráž]. Táto podpora by sa mala použiť najmä na zriaďovanie systémov riadenia návratu a programov na poskytovanie logistickej, finančnej a inej materiálnej alebo vecnej pomoci na účely podpory návratu – a v relevantných prípadoch reintegrácie – neoprávnene sa zdržiavajúcich štátnych príslušníkov tretích krajín.

↓ 2008/115/ES odôvodnenie 20
(prispôbené)

- (41) Keďže cieľ tejto smernice, a to stanovenie spoločných pravidiel týkajúcich sa návratu, odsunu, používania donucovacích opatrení, zaistenia a zákazu vstupu, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodu jej rozsahu a dôsledkov ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni ~~Spoločenstva~~ ☒ Únie ☒, môže ~~Spoločenstvo~~ ☒ Únia ☒ prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 ~~Zmluvy~~ ☒ o Európskej únii ☒. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku neprekračuje táto smernica rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.

↓ 2008/115/ES odôvodnenie 21

- (42) Členské štáty by mali vykonávať túto smernicu bez diskriminácie z dôvodu pohlavia, rasy, farby pleti, etnického alebo sociálneho pôvodu, genetických vlastností, jazyka, náboženstva alebo viery, politických alebo iných názorov, príslušnosti k národnostnej menšine, majetku, rodu, zdravotného stavu, veku alebo sexuálnej orientácie.

↓ 2008/115/ES odôvodnenie 22

- (43) V súlade s Dohovorom OSN o právach dieťaťa z roku 1989 by pri vykonávaní tejto smernice mal byť pre členské štáty prvoradým hľadiskom „najlepší záujem dieťaťa“. V súlade s Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd by malo byť prvoradým hľadiskom pri vykonávaní tejto smernice rešpektovanie rodinného života.
-

↓ 2008/115/ES odôvodnenie 23

- (44) Táto smernica sa uplatňuje bez toho, aby boli dotknuté záväzky vyplývajúce zo Ženevského dohovoru o právnom postavení utečencov z 28. júla 1951, ktorý bol zmenený ~~a doplnený~~ Newyorským protokolom z 31. januára 1967.
-

↓ 2008/115/ES odôvodnenie 24

- (45) Táto smernica rešpektuje základné práva a dodržiava zásady uznávané najmä Chartou základných práv Európskej únie.
-

↓ nový

- (46) Účinné vykonávanie návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí nespĺňajú alebo prestali spĺňať podmienky vstupu alebo pobytu v členskom štáte, v súlade s touto smernicou je základným prvkom komplexného úsilia o riešenie otázky neregulárnej migrácie a zároveň závažným dôvodom značného verejného záujmu.
- (47) Orgány členských štátov príslušné vo veci návratu musia spracovávať osobné údaje, aby zabezpečili riadny priebeh konaní o návrate a úspešné vykonávanie rozhodnutí o návrate. Tretie krajiny návratu často nepodliehajú rozhodnutiam o primeranosti, ktoré prijíma Komisia podľa článku 45 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679¹⁸ alebo podľa článku 36 smernice (EÚ) 2016/680¹⁹, a často neuzatvorili alebo neplánujú uzatvoriť readmisnú dohodu s Úniou alebo inak stanoviť primerané záruky v zmysle článku 46 nariadenia (EÚ) 2016/679 alebo v zmysle vnútroštátnych ustanovení, ktorými sa transponuje článok 37 smernice (EÚ) 2016/680. Napriek značnému úsiliu, ktoré Únie vynakladá na spoluprácu s hlavnými krajinami pôvodu neoprávnene sa zdržiavajúcich štátnych príslušníkov tretích krajín, na ktorých sa vzťahuje povinnosť návratu, nie je možné vždy zabezpečiť, aby tieto tretie krajiny systematicky plnili záväzky v oblasti readmisie vlastných štátnych príslušníkov, ktoré vyplývajú z medzinárodného práva. Readmisné dohody, ktoré Únia alebo členské štáty uzatvorili alebo o ktorých rokujú a v ktorých sa stanovujú primerané záruky pre

¹⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679/ z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s.1).

¹⁹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/680 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov príslušnými orgánmi na účely predchádzania trestným činom, ich vyšetrovania, odhaľovania alebo stíhania alebo na účely výkonu trestných sankcií a o voľnom pohybe takýchto údajov a o zrušení rámcového rozhodnutia Rady 2008/977/SVV (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 89).

prenos údajov do tretích krajín podľa článku 46 nariadenia (EÚ) 2016/679 alebo podľa vnútroštátnych ustanovení, ktorými sa transponuje článok 36 smernice (EÚ) 2016/680, sa vzťahujú na obmedzený počet takýchto tretích krajín. V situáciách, keď takéto dohody neexistujú, by osobné údaje na účely vykonávania návratových operácií Únie mali príslušné orgány členských štátov prenášať v súlade s podmienkami stanovenými v článku 49 ods. 1 písm. d) nariadenia (EÚ) 2016/679 alebo vo vnútroštátnych ustanoveniach, ktorými sa transponuje článok 38 smernice (EÚ) 2016/680.

↓ 2008/115/ES odôvodnenie 25
(prispôbené)

- (48) V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu ~~č. 22~~ o postavení Dánska pripojeného k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o ~~fungovaní Európskej únie~~ ~~založení Európskeho spoločenstva~~, sa Dánsko nezúčastňuje prijatia tejto smernice, nie je ňou viazané a ani nepodlieha jej uplatňovaniu. Vzhľadom na to, že táto smernica v rozsahu, v akom sa uplatňuje na štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí nespĺňajú alebo prestali spĺňať podmienky vstupu v súlade s ~~Kódexom schengenských hraníc~~ ²⁰ ~~nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/399~~ ²¹ ~~č. 4~~, rozvíja schengenské *acquis* podľa ustanovení hlavy IV tretej časti Zmluvy o ~~založení Európskeho spoločenstva~~, sa Dánsko v súlade s článkom ~~5~~ ²² ~~4~~ uvedeného protokolu do šiestich mesiacov ~~od prijatia~~ po rozhodnutí Rady o ~~tejto smernici~~ rozhodne, či ju bude vykonávať vo svojom vnútroštátnom práve.

↓ 2008/115/ES odôvodnenie 26
(prispôbené)

- (49) V rozsahu, v akom sa táto smernica vzťahuje na štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí nespĺňajú alebo prestali spĺňať podmienky vstupu v súlade s ~~nariadením (EÚ) 2016/399~~ ~~Kódexom schengenských hraníc~~, táto smernica predstavuje vývoj ustanovení schengenského *acquis*, na ktorom sa nezúčastňuje Spojené kráľovstvo v súlade s rozhodnutím Rady 2000/365/ES z 29. mája 2000, ktoré sa týka požiadavky ~~Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska zúčastňovať sa na niektorých ustanoveniach schengenského acquis~~ ²². Okrem toho v súlade s článkami 1 a 2 Protokolu ~~č. 21~~ o postavení Spojeného kráľovstva a Írska ~~č. 4~~ s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti ~~č. 4~~, ktorý tvorí prílohu k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o ~~fungovaní Európskej únie~~ ~~založení Európskeho spoločenstva~~, a bez toho, aby bol dotknutý článok 4 uvedeného protokolu, Spojené kráľovstvo sa nezúčastňuje na prijatí tejto smernice, a ~~preto~~ nie je ňou viazané ani nepodlieha jej uplatňovaniu.

²⁰ ~~Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 562/2006 z 15. marca 2006, ktorým sa ustanovuje kódex Spoločenstva o pravidlách upravujúcich pohyb osôb cez hranice (Kódex schengenských hraníc), Ú. v. EÚ L 105, 13.4.2006, s. 1.~~

²¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2016/399 z 9. marca 2016, ktorým sa ustanovuje kódex Únie o pravidlách upravujúcich pohyb osôb cez hranice (Kódex schengenských hraníc), Ú. v. EÚ L 77, 23.3.2016, s. 1.

²² Rozhodnutie Rady 2000/365/ES z 29. mája 2000, ktoré sa týka požiadavky Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska zúčastňovať sa na niektorých ustanoveniach schengenského acquis (Ú. v. EÚ L 131, 1.6.2000, s. 43).

↓ 2008/115/ES odôvodnenie 27
(prispôbené)

- (50) V rozsahu, v akom sa táto smernica vzťahuje na štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí nespĺňajú alebo prestali spĺňať podmienky vstupu v súlade s ☒ nariadením (EÚ) 2016/399 ☒ ~~Kódexom schengenských hraníc~~, táto smernica predstavuje vývoj ustanovení schengenského *acquis*, na ktorom sa nezúčastňuje Írsko v súlade s rozhodnutím Rady 2002/192/ES z 28. februára 2002 o požiadavke Írska zúčastňovať sa na niektorých ustanoveniach schengenského *acquis*²³. Okrem toho v súlade s článkami 1 a 2 Protokolu ☒ č. 21 ☒ o postavení Spojeného kráľovstva a Írska ☒ s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti ☒ pripojeného k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o ☒ fungovaní Európskej únie ☒ ~~založení Európskeho spoločenstva~~, a bez toho, aby bol dotknutý článok 4 uvedeného protokolu, sa Írsko nezúčastňuje na prijatí tejto smernice, a preto nie je ňou viazané ani nepodlieha jej uplatňovaniu.
-

↓ 2008/115/ES odôvodnenie 28
(prispôbené)

- (51) Pokiaľ ide o Island a Nórsko, táto smernica predstavuje, v rozsahu v akom sa uplatňuje na štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí nespĺňajú alebo prestali spĺňať podmienky vstupu v súlade s ☒ nariadením (EÚ) 2016/399 ☒ ~~Kódexom schengenských hraníc~~, vývoj ustanovení schengenského *acquis* v zmysle Dohody uzavretej medzi Radou Európskej únie a Islandskou republikou a Nórskeym kráľovstvom o pridružení ☒ Islandskej republiky a Nórskeho kráľovstva ☒ ~~týchto dvoch štátov~~ pri vykonávaní, uplatňovaní a vývoji schengenského *acquis*, ktoré patria do oblasti uvedenej v článku 1 bode C rozhodnutia Rady 1999/437/ES²⁴ ~~zo 17. mája 1999 o určitých vykonávacích predpisoch k uvedenej dohode~~.
-

↓ 2008/115/ES odôvodnenie 29
(prispôbené)

- (52) Pokiaľ ide o Švajčiarsko, táto smernica predstavuje, v rozsahu v akom sa uplatňuje na štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí nespĺňajú alebo prestali spĺňať podmienky vstupu v súlade s ☒ nariadením (EÚ) 2016/399 ☒ ~~Kódexom schengenských hraníc~~, vývoj ustanovení schengenského *acquis* v zmysle Dohody uzavretej medzi Európskou úniou, Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o pridružení Švajčiarskej konfederácie k vykonávaniu, uplatňovaniu a vývoju schengenského *acquis*²⁵, ktoré patria do oblasti uvedenej v článku 1 bode C rozhodnutia Rady

²³ Rozhodnutie Rady 2002/192/ES z 28. februára 2002 o požiadavke Írska zúčastňovať sa na niektorých ustanoveniach schengenského *acquis* (Ú. v. EÚ L 64, 7.3.2002, s. 20).

²⁴ Rozhodnutie Rady 1999/437/ES zo 17. mája 1999 o určitých vykonávacích predpisoch k dohode uzavretej medzi Radou Európskej únie a Islandskou republikou a Nórskeym kráľovstvom o pridružení týchto dvoch štátov pri vykonávaní, uplatňovaní a vývoji schengenského *acquis* (Ú. v. ES L 176, 10.7.1999, s. 31).

²⁵ Ú. v. EÚ L 53, 27.2.2008, s. 52.

↓ 2008/115/ES odôvodnenie 30
(prispôsobené)

- (53) Pokiaľ ide o Lichtenštajnsko, táto smernica predstavuje, v rozsahu v akom sa uplatňuje na štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí nespĺňajú alebo prestali spĺňať podmienky vstupu v súlade s ~~☒~~ nariadením (EÚ) 2016/399 ~~☒~~ ~~Kódexom schengenských hraníc~~, vývoj ustanovení schengenského *acquis* v zmysle Protokolu podpísaného medzi Európskou úniou, Európskym spoločenstvom, Švajčiarskou konfederáciou a Lichtenštajnským kniežatstvom o pristúpení Lichtenštajnského kniežatstva k Dohode medzi Európskou úniou, Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o pridružení Švajčiarskej konfederácie k vykonávaniu, uplatňovaniu a vývoju schengenského *acquis*²⁷, ktoré patria do oblasti uvedenej v článku 1 bode C rozhodnutia Rady 1999/437/ES v spojení s článkom 3 rozhodnutia Rady 2011/350/EÚ²⁸ ~~2008/261/ES²⁹ z 28. februára 2008 o podpísaní v mene Európskeho spoločenstva a predbežnom uplatňovaní niektorých ustanovení uvedeného protokolu.~~
-

↓ nový

- (54) Povinnosť transponovať túto smernicu do vnútroštátneho práva by sa mala obmedziť na tie ustanovenia, ktoré predstavujú podstatnú zmenu v porovnaní s predchádzajúcou smernicou. Povinnosť transponovať ustanovenia, ktoré sa nezmenili, vyplýva z predchádzajúcej smernice.
- (55) Táto smernica by sa mala uplatňovať bez toho, aby boli dotknuté povinnosti členských štátov týkajúce sa lehôt uvedených v prílohe I na transpozíciu smernice do vnútroštátneho práva,

²⁶ Rozhodnutie Rady 2008/146/ES z 28. januára 2008 o uzavretí v mene Európskeho spoločenstva Dohody medzi Európskou úniou, Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o pridružení Švajčiarskej konfederácie k vykonávaniu, uplatňovaniu a vývoju schengenského *acquis* (Ú. v. EÚ L 53, 27.2.2008, s.1).

²⁷ Ú. v. EÚ L 160, 18.6.2011, s. 21

²⁸ Rozhodnutie Rady 2011/350/EÚ zo 7. marca 2011 o uzavretí v mene Európskej únie Protokolu medzi Európskou úniou, Európskym spoločenstvom, Švajčiarskou konfederáciou a Lichtenštajnským kniežatstvom o pristúpení Lichtenštajnského kniežatstva k Dohode medzi Európskou úniou, Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o pridružení Švajčiarskej konfederácie k implementácii, uplatňovaniu a rozvoju schengenského *acquis*, ktoré sa vzťahuje na zrušenie kontrol na vnútorných hraniciach a pohyb osôb (Ú. v. EÚ L 160, 18.6.2011, s. 19).

²⁹ ~~Ú. v. EÚ L 83, 26.3.2008, s. 3.~~

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

KAPITOLA I VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1

Predmet úpravy

Touto smernicou sa ~~ustanovujú~~ spoločné normy a postupy, ktoré sa majú uplatňovať v členských štátoch na návrat neoprávnene sa zdržiavajúcich štátnych príslušníkov tretích krajín v súlade so základnými právami ako všeobecnými zásadami práva ~~Spoločenstva~~ ☒ Únie ☒ a medzinárodného práva vrátane záväzkov týkajúcich sa ochrany utečencov a ľudských práv.

Článok 2

Rozsah pôsobnosti

1. Táto smernica sa uplatňuje na štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na území členského štátu.
2. Členské štáty sa môžu rozhodnúť, že túto smernicu nebudú uplatňovať na štátnych príslušníkov tretích krajín:
 - a) ktorým sa v súlade s článkom ~~14~~ ☒ nariadenia (EÚ) 2016/399 ~~Kódexu schengenských hraníc~~ ☒ zachytení ☒ príslušnými orgánmi v súvislosti s neoprávneným prekročením vonkajšej pozemnej, vzdušnej alebo vodnej hranice členského štátu a ktorí následne v tomto členskom štáte nezískali oprávnenie alebo právo na pobyt;
 - b) ktorým sa podľa vnútroštátneho práva uložil návrat ako trestná sankcia alebo návrat z trestnej sankcie vyplýva, alebo voči ktorým prebieha extradičné konanie.
3. Táto smernica sa neuplatňuje na osoby, ktoré požívajú právo ~~Spoločenstva~~ na voľný pohyb ☒ podľa práva Únie ☒ vymedzené v článku 2 ods. 5 ☒ nariadenia (EÚ) 2016/399 ~~Kódexu schengenských hraníc~~.

Článok 3

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto smernice sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

1. „štátny príslušník tretej krajiny“ je každá osoba, ktorá nie je občanom Únie v zmysle článku ☒ 20 ~~17 ods. 1~~ ☒ Zmluvy ☒ o fungovaní Európskej únie ☒ a ktorá nepožíva právo ~~Spoločenstva~~ na voľný pohyb ☒ podľa práva Únie ☒ vymedzené v článku 2 ~~bode 5 ods. 5~~ ☒ nariadenia (EÚ) 2016/399 ~~Kódexu schengenských hraníc~~;

2. „~~neoprávnený~~~~nelegálny~~ pobyt“ je prítomnosť štátneho príslušníka tretej krajiny na území členského štátu, pričom táto osoba nespĺňa alebo prestala spĺňať podmienky vstupu ~~ustanovené~~ v článku ~~6~~ ~~5~~ ☒ nariadenia (EÚ) 2016/399 ☒ ~~Kódexu schengenských hraníc~~ alebo iné podmienky vstupu alebo pobytu v uvedenom členskom štáte;
3. „návrat“ je proces vrátenia sa štátneho príslušníka tretej krajiny – bez ohľadu na to, či ide o dobrovoľné splnenie povinnosti návratu alebo nútený návrat – do:
 - a) ~~jeho~~ krajiny pôvodu, alebo
 - b) ~~krajiny~~ tranzitu v súlade s dvojstrannými dohodami o readmisii alebo dohodami ~~Spoločenstva~~ ☒ Únie ☒ o readmisii či inými dojednaniami, alebo
 - c) ~~inej~~ tretej krajiny, do ktorej sa dotknutý štátny príslušník tretej krajiny dobrovoľne rozhodne vrátiť a ktorá ho prijme;
4. „rozhodnutie o návrate“ je správne alebo súdne rozhodnutie, alebo akt, ktorým sa ustanovuje alebo vyhlasuje, že štátny príslušník tretej krajiny sa zdržiava na území neoprávnene a ktorým sa ukladá alebo ustanovuje povinnosť návratu;
5. „odsun“ je vykonanie povinnosti návratu, teda fyzický transport z členského štátu;
6. „zákaz vstupu“ je správne alebo súdne rozhodnutie alebo akt, ktorým sa na stanovené obdobie zakazuje vstup na územie členských štátov a pobyt na tomto území a ktoré je pripojené k rozhodnutiu o návrate;
7. „riziko úteku“ je existencia dôvodov, ktoré vychádzajú z objektívnych kritérií vymedzených zákonom, v konkrétnom prípade sa domnievať, že štátny príslušník tretej krajiny, voči ktorému prebieha konanie o návrate, môže utiecť;
8. „dobrovoľný odchod“ je splnenie povinnosti návratu v rámci lehoty stanovenej na tento účel v rozhodnutí o návrate;
9. „zraniteľné osoby“ sú maloleté osoby ~~maloletí~~, maloleté osoby ~~maloletí~~ bez sprievodu, osoby so zdravotným postihnutím, staršie osoby, tehotné ženy, slobodní rodičia s maloletými deťmi a osoby, ktoré boli vystavené mučeniu, znásilneniu alebo iným závažným formám psychického, fyzického alebo sexuálneho násillia.

Článok 4

Priaznivejšie ustanovenia

1. Táto smernica sa uplatňuje bez toho, aby boli dotknuté priaznivejšie ustanovenia:
 - a) dvojstranných alebo mnohostranných dohôd medzi ~~Spoločenstvom Úniou~~ alebo ~~Spoločenstvom~~ ☒ Úniou ☒ a jej ~~ho~~ členskými štátmi a jednou alebo viacerými tretími krajinami;
 - b) dvojstranných alebo mnohostranných dohôd medzi jedným alebo viacerými členskými štátmi a jednou alebo viacerými tretími krajinami.
2. Táto smernica sa uplatňuje bez toho, aby bolo dotknuté akékoľvek ustanovenie ~~acquis~~ ~~Spoločenstva~~ ☒ Únie ☒ v oblasti prístahovateľstva a azylu, ktoré môže byť priaznivejšie pre štátneho príslušníka tretej krajiny.
3. Táto smernica sa uplatňuje bez toho, aby bolo dotknuté právo členských štátov prijať alebo zachovať ustanovenia priaznivejšie pre osoby, na ktoré sa uplatňuje, ak sú zlučiteľné s touto smernicou.

4. Pokiaľ ide o štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sú podľa článku 2 ods. 2 písm. a) vyňatí z rozsahu pôsobnosti tejto smernice, členské štáty:
- a) zabezpečia, že zaobchádzanie s nimi a úroveň ich ochrany nie sú menej priaznivé oproti tým, ktoré sú uvedené v článku ~~10~~ 9 ods. 4 a 5 (obmedzenia uplatňovania donucovacích opatrení), v článku ~~11~~ 9 ods. 2 písm. a) (~~odklad~~~~odloženie~~ odsunu), v článku ~~17~~ 14 ods. 1 písm. b) a d) (urgentná zdravotná starostlivosť a zohľadnenie potrieb zraniteľných osôb) a v článkoch ~~19~~ 16 a ~~20~~ 17 (podmienky zaistenia) a
 - b) dodržiavajú zásadu zákazu vyhostenia alebo vrátenia.

Článok 5

Zákaz vyhostenia alebo vrátenia, najlepšie záujmy dieťaťa, rodinný život a zdravotný stav

Pri vykonávaní tejto smernice členské štáty zoberú náležite do úvahy:

- a) najlepšie záujmy dieťaťa,
- b) rodinný život,
- c) zdravotný stav dotknutého štátneho príslušníka tretej krajiny

a dodržiavajú zásadu zákazu vyhostenia alebo vrátenia.

↓ nový

Článok 6

Riziko úteku

1. Objektívne kritériá uvedené v článku 3 bode 7 zahrňujú minimálne tieto kritériá:
- a) chýbajúce doklady preukazujúce totožnosť;
 - b) chýbajúce miesto bydliska, trvalé miesto pobytu alebo spoľahlivá adresa;
 - c) nedostatok finančných prostriedkov;
 - d) neoprávnený vstup na územie členských štátov;
 - e) neoprávnený pohyb na územie iného členského štátu;
 - f) výslovné vyjadrenie zámeru nespokupracovať vo vzťahu k opatreniam týkajúcim sa návratu, ktoré sa uplatňujú na základe tejto smernice;
 - g) existencia rozhodnutia o návrate, ktoré vydal iný členský štát;
 - h) nesplnenie rozhodnutia o návrate vrátane povinnosti návratu v rámci lehoty na dobrovoľný odchod;
 - i) nesplnenie požiadavky uvedenej v článku 8 ods. 2, t. j. bezodkladne odísť na územie iného členského štátu, ktorý vydal platné povolenie na pobyt alebo iné oprávnenie, ktorým sa udeľuje právo na pobyt na príslušnom území;
 - j) nesplnenie povinnosti spolupracovať s príslušnými orgánmi členských štátov vo všetkých fázach konania o návrate uvedenej v článku 7;

- k) odsúdenie za spáchanie trestného činu vrátane závažnej trestnej činnosti v inom členskom štáte;
- l) prebiehajúce vyšetrovanie trestného činu a trestné konanie;
- m) používanie falošných alebo pozmenených dokladov totožnosti, zničenie alebo iné zbavenie sa existujúcich dokladov alebo odmietnutie poskytnutia odtlačkov prstov, ako sa vyžaduje na základe práva Únie alebo vnútroštátneho práva;
- n) vzpieranie sa konaniu o návrate násilným či podvodným spôsobom;
- o) nedodržanie opatrenia zameraného na zabránenie úteku uvedeného v článku 9 ods. 3;
- p) nedodržanie platného zákazu vstupu.

2. To, či existuje riziko úteku, sa určí na základe celkového posúdenia osobitných okolností konkrétneho prípadu, pričom sa zohľadnia objektívne kritériá uvedené v odseku 1.

Členské štáty však stanovujú, že ak sa nepreukáže opak, existuje v konkrétnom prípade predpoklad rizika úteku, pokiaľ je splnené jedno z objektívnych kritérií uvedených v odseku 1 písm. m), n), o) a p).

Článok 7

Povinnosť spolupracovať

1. Členské štáty uložia štátnym príslušníkom tretích krajín povinnosť spolupracovať s príslušnými orgánmi členských štátov vo všetkých fázach konania o návrate. Uvedená povinnosť zahŕňa najmä:
 - a) povinnosť poskytnúť všetky náležitosti, ktoré sú potrebné na určenie alebo overenie totožnosti;
 - b) povinnosť poskytnúť informácie o tretích krajinách tranzitu;
 - c) povinnosť byť v priebehu konania prítomný a k dispozícii;
 - d) povinnosť požiadať príslušné orgány tretích krajín o vystavenie platného cestovného dokladu.
2. Náležitosti uvedené v odseku 1 písm. a) pozostávajú z vyhlásení štátnych príslušníkov tretích krajín a dokladov, ktorých držiteľmi sú títo štátni príslušníci tretích krajín a ktoré sa týkajú ich totožnosti, štátnej príslušnosti resp. štátnych príslušností, veku, krajiny resp. krajín a miesta resp. miest ich predchádzajúceho pobytu, cestovných trás a cestovných dokladov.
3. Členské štáty informujú štátnych príslušníkov tretích krajín o dôsledkoch nesplnenia povinnosti uvedenej v odseku 1.

KAPITOLA II

UKONČENIE NEOPRÁVNENÉHO NELEGÁLNEHO POBYTU

Článok 8 ~~€~~

Rozhodnutie o návrate

1. Členské štáty vydajú rozhodnutie o návrate každého štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý sa neoprávnene zdržiava na ich území bez toho, aby boli dotknuté výnimky uvedené v odsekoch 2 až 5.
2. Od štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na území členského štátu a majú platné povolenie na pobyt alebo iné oprávnenie udeľujúce právo na pobyt, ktoré vydal iný členský štát, sa vyžaduje, aby bezodkladne odišli na územie tohto iného členského štátu. Ak dotknutý štátny príslušník tretej krajiny túto požiadavku nedodrží alebo ak sa z dôvodu verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti požaduje jeho bezodkladný odchod, uplatňuje sa odsek 1.
3. Členské štáty môžu upustiť od vydania ~~nemusia vydať~~ rozhodnutia~~ae~~ o návrate štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý sa neoprávnene zdržiava na ~~ich~~jeho území, v prípade, ~~že~~ak si dotknutého štátneho príslušníka tretej krajiny vezme späť iný členský štát na základe dvojstranných dohôd alebo dojednaní platných ~~☒~~ k 13. januáru 2009 ~~☒~~v čase nadobudnutia účinnosti tejto smernice. V takom prípade členský štát, ktorý vzal späť dotknutého štátneho príslušníka tretej krajiny, uplatní odsek 1.
4. Členské štáty môžu kedykoľvek rozhodnúť o udelení samostatného povolenia na pobyt alebo iného oprávnenia udeľujúceho poskytovateľ štátnemu príslušníkovi tretej krajiny, ktorý sa neoprávnene zdržiava na ich území, právo na pobyt z humanitárnych dôvodov, dôvodov hodných osobitného zreteľa alebo iných dôvodov. V tomto prípade sa ~~nevydáva~~ rozhodnutie o návrate nevydáva. Ak sa rozhodnutie o návrate už vydalo, zruší sa alebo sa pozastaví jeho účinnosť na dobu trvania platnosti povolenia na pobyt alebo iného oprávnenia, ktorým sa udeľuje právo na pobyt.
5. Ak v prípade štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý sa neoprávnene zdržiava na území členského štátu, prebieha konanie o obnovenie povolenia na jeho pobyt alebo iného oprávnenia udeľujúceho právo na pobyt, tento členský štát ~~bez toho, aby bol dotknutý odsek 6,~~ zváži možnosť upustiť od vydania rozhodnutia o návrate až do ukončenia uvedeného konania.
6. ⇒ Členské štáty vydajú rozhodnutie o návrate bezprostredne po prijatí rozhodnutia o ukončení oprávneného pobytu štátneho príslušníka tretej krajiny vrátane rozhodnutia, ktorým sa štátnemu príslušníkovi tretej krajiny nepriznáva postavenie utečenca alebo postavenie osoby s doplnkovou ochranou v súlade s nariadením (EÚ) .../...[kvalifikačné nariadenie]. ⇐

Táto smernica nebráni členským štátom prijať rozhodnutie o ☒ návrate ☒ ~~ukončení legálneho pobytu~~ spolu s rozhodnutím o návrate a/alebo ☒ rozhodnutím o ukončení oprávneného pobytu štátneho príslušníka tretej krajiny, ☒ rozhodnutím

o odsune a/alebo o zákaze vstupu v jednom správnom alebo súdnom rozhodnutí alebo akte v zmysle ustanovení ich vnútroštátnych právnych predpisov, ~~a to bez toho, aby boli dotknuté procesné záruky ustanovené v kapitole III a v iných príslušných ustanoveniach práva Spoločenstva a vnútroštátneho práva.~~

↓ nový

Prvý a druhý pododsek sa uplatňujú bez toho, aby boli dotknuté záruky podľa kapitoly III a podľa iných príslušných ustanovení práva Únie a vnútroštátneho práva.

↓ 2008/115/ES

⇒ nový

Článok 9 ~~7~~

Dobrovoľný odchod

1. V rozhodnutí o návrate sa poskytne primeraná lehota na dobrovoľný odchod v dĺžke ~~od siedmich do~~ ⇒ maximálne ⇐ tridsať tridsiatich dní bez toho, aby boli dotknuté výnimky uvedené v odsekoch 2 a 4. Členské štáty môžu vo svojich vnútroštátnych právnych predpisoch ~~ustanoviť~~, že takáto lehota sa poskytne len na základe žiadosti dotknutého štátneho príslušníka tretej krajiny. V takomto prípade informujú členské štáty dotknutého štátneho príslušníka tretej krajiny o možnosti predloženia uvedenej žiadosti.

Lehota ~~ustanovená~~ v prvom pododseku nevylučuje možnosť, aby dotknutí štátni príslušníci ~~tretej krajiny~~ opustili členský štát skôr.

↓ nový

Dĺžka lehoty na dobrovoľný odchod sa určí s náležitým ohľadom na osobitné okolnosti konkrétneho prípadu, pričom sa zohľadní najmä predpoklad na návrat.

↓ 2008/115/ES (prispôbené)

⇒ nový

2. Členské štáty v prípade potreby predĺžia lehotu na dobrovoľný odchod o primeraný čas, v ktorom zohľadnia osobitné okolnosti konkrétneho prípadu, ako je dĺžka pobytu, existencia školopovinných detí a iné rodinné alebo sociálne väzby.
3. Počas lehoty na dobrovoľný odchod sa môžu uložiť určité povinnosti s cieľom vyhnúť sa riziku úteku, ako napríklad pravidelné hlásenie sa príslušným orgánom, zloženie primeranej finančnej ~~záruky~~ ~~zábezpeky~~, ~~odovzdanie~~ ~~predloženie~~ dokladov alebo povinnosť zdržiavať sa na určitom mieste.
4. ⇒ Lehotu na dobrovoľný odchod členské štáty neudelia v týchto prípadoch : ⇐
 - a) ~~Ak~~ ⇐ keď ⇐ existuje riziko úteku ⇒ zistené v súlade s článkom 6 ⇐ ;

- b) ~~alebo ak~~ ☒ keď ☒ žiadosť o ~~oprávnený~~legálny pobyt bola zamietnutá ako zjavne neodôvodnená alebo podvodná;
- c) ~~alebo ak~~ ☒ keď ☒ dotknutá ~~osoba~~ ☒ štátny príslušník tretej krajiny ☒ predstavuje riziko pre verejný poriadok, verejnú bezpečnosť alebo národnú bezpečnosť; ~~členské štáty môžu upustiť od poskytnutia lehoty na dobrovoľný odchod alebo môžu poskytnúť lehotu kratšiu ako sedem dní.~~

Článok 10 ~~8~~

Odsun

1. Členské štáty prijímajú všetky opatrenia potrebné na vykonanie rozhodnutia o návrate, ak sa neposkytla lehota na dobrovoľný odchod v súlade s článkom 9 ~~7~~ ods. 4 alebo sa nesplnila povinnosť návratu v rámci lehoty na dobrovoľný odchod poskytnutej v súlade s článkom 9 ~~7~~. ⇒ Uvedené opatrenia zahŕňajú všetky opatrenia, ktoré sú potrebné na potvrdenie totožnosti neoprávnených sa zdržiavajúcich štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí nie sú držiteľmi platného cestovného dokladu, a na získanie takéhoto dokladu. ⇐
2. Ak členský štát poskytol lehotu na dobrovoľný odchod v súlade s článkom 9 ~~7~~ a počas tejto lehoty nevznikne riziko v zmysle článku 9 ~~7~~ ods. 4, rozhodnutie o návrate možno vykonať až po jej uplynutí.
3. Členské štáty môžu vydať osobitné správne alebo súdne rozhodnutie alebo akt, ktorým nariadia odsun.
4. V prípade, že členské štáty použijú na odsun štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý sa odsunu bráni, ako poslednú možnosť donucovacie opatrenia, takéto opatrenia musia byť primerané a použitie sily nesmie prekročiť rozumnú mieru. Tieto opatrenia sa uplatňujú v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a v súlade so základnými právami a pri riadnom rešpektovaní dôstojnosti a telesnej integrity dotknutého štátneho príslušníka tretej krajiny.
5. Pri leteckých odsunoch členské štáty zohľadňujú všeobecné pokyny k bezpečnostným predpisom na spoločné letecké odsuny, ktoré tvoria prílohu k rozhodnutiu 2004/573/ES.
6. Členské štáty ~~u~~stanovia účinný systém monitorovania nútených návratov.

Článok 11 ~~9~~

Odklad odsunu

1. Členské štáty odložia odsun:
 - a) ak by sa ním porušila zásada zákazu vyhostenia alebo vrátenia alebo
 - b) počas trvania pozastavenia udeleného v súlade s článkom ~~16-13~~ ods. 2.
2. Členské štáty môžu odložiť odsun na primerané ~~ú~~ obdobie ~~dobu~~, pričom zohľadnia osobitné okolnosti konkrétneho prípadu. Členské štáty zohľadnia najmä:
 - a) fyzický alebo duševný stav štátneho príslušníka tretej krajiny;
 - b) technické dôvody, ako napríklad nedostatok dopravných prostriedkov alebo nemožnosť odsunu z dôvodu nedostatočnej identifikácie.

3. Ak sa odsun odloží podľa ustanovení odsekov 1 a 2, dotknutému štátnemu príslušníkovi tretej krajiny možno uložiť povinnosti uvedené v článku 9 ~~7~~ ods. 3.

Článok ~~12~~ ~~10~~

Návrat a odsun maloletých osôb bez sprievodu

1. Pred rozhodnutím o vydaní rozhodnutia o návrate maloletej osoby bez sprievodu poskytnú príslušné orgány, ktoré nie sú orgánmi, ktoré vo veci návratu konajú, primeranú pomoc s náležitým prihliadaním k najlepším záujmom dieťaťa.
2. Pred odsunom maloletej osoby bez sprievodu z územia členského štátu sa orgány tohto členského štátu ubezpečia, že táto osoba bude vrátená členovi svojej rodiny, ustanovenému opatrovníkovi alebo do primeraného prijímacieho zariadenia v štáte návratu.

Článok ~~13~~ ~~11~~

Zákaz vstupu

1. K rozhodnutiam o návrate sa ~~pripojuje~~ ~~pripája~~ zákaz vstupu:
 - a) ak sa nestanovila lehota na dobrovoľný odchod, alebo
 - b) ak sa nesplnila povinnosť návratu.

V ostatných prípadoch sa k rozhodnutiam o návrate môže pripojiť zákaz vstupu.

↓ nový

2. Členské štáty môžu uložiť zákaz vstupu, ktorý nie je pripojený k rozhodnutiu o návrate, štátnemu príslušníkovi tretej krajiny, ktorý sa neoprávnene zdržiaval na území členských štátov a ktorého neoprávnený pobyt je odhalený pri hraničnej kontrole vykonávanej na výstupe v súlade s článkom 8 nariadenia (EÚ) 2016/399, a to pokiaľ je to odôvodnené na základe osobitných okolností konkrétneho prípadu a pri zohľadnení zásady primeranosti.

↓ 2008/115/ES

⇒ nový

- ~~32.~~ Dĺžka trvania zákazu vstupu sa určí s náležitým zohľadnením všetkých relevantných okolností konkrétneho prípadu a v zásade nesmie presiahnuť päť rokov. Päť rokov však môže presiahnuť v prípade, že ~~ak~~ štátny príslušník tretej krajiny predstavuje vážnu hrozbu pre verejný poriadok, verejnú bezpečnosť alebo národnú bezpečnosť.
- ~~43.~~ Členské štáty zvážia zrušenie alebo pozastavenie zákazu vstupu v prípade, že ~~ak~~ štátny príslušník tretej krajiny, ktorému bol podľa odseku 1 druhého pododseku tento zákaz vstupu uložený, môže dokázať, že opustil územie členského štátu v plnom súlade s rozhodnutím o návrate.

Bez toho, aby bol dotknutý odsek 1 prvý pododsek písm. b) a pod podmienkou, že dotknutý štátny príslušník tretej krajiny nepredstavuje hrozbu pre verejný poriadok, verejnú bezpečnosť alebo národnú bezpečnosť, sa zákaz vstupu neukladá obetiam

obchodovania s ľuďmi, ktorým bolo udelené povolenie na pobyt v zmysle smernice Rady 2004/81/ES z 29. apríla 2004 o povoleniach na trvalý pobyt, vydávaných štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí sú obeťami nezákonného obchodovania s ľuďmi alebo ktorí boli predmetom konania umožňujúceho nelegálne prisťahovalectvo a ktorí spolupracovali s príslušnými orgánmi.³⁰

Členské štáty môžu v jednotlivých prípadoch z humanitárnych dôvodov upustiť od uloženia zákazu vstupu ~~neuložiť~~, zákaz vstupu zrušiť alebo pozastaviť.

Členské štáty môžu v jednotlivých prípadoch alebo v určitých kategóriách prípadov zákaz vstupu zrušiť alebo pozastaviť z iných dôvodov.

54. Ak členský štát zvažuje udelenie povolenia na pobyt alebo iného povolenia, ktorým sa ~~udeľuje~~poskytuje právo na pobyt štátnemu príslušníkovi tretej krajiny, na ktorého sa vzťahuje zákaz vstupu vydaný v inom členskom štáte, najprv sa poradí s členským štátom, ktorý vydal zákaz vstupu, ~~a zohľadní jeho záujmy v súlade s článkom 25 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda~~³¹ ⇨ v súlade s článkom 27 nariadenia (EÚ) 2018/XXX³² ⇨.
65. Odseky 1 až ~~5~~ 4 sa uplatňujú bez toho, aby bolo dotknuté právo na medzinárodnú ochranu v členských štátoch v zmysle článku 2 bod a) ~~písm. a)~~ smernice 2011/95/EÚ ~~smernice Rady 2004/83/ES z 29. apríla 2004 o minimálnych ustanoveniach pre oprávnenie a postavenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva ako utečencov alebo osôb, ktoré inak potrebujú medzinárodnú ochranu, a obsah poskytovanej ochrany~~³³.

↓ nový

Článok 14

Riadenie návratu

1. Každý členský štát zriadi, prevádzkuje, udržiava a ďalej rozvíja vnútroštátny systém riadenia návratu, ktorý spracováva všetky informácie potrebné na vykonávanie tejto smernice, a to najmä pokiaľ ide o riadenie jednotlivých prípadov a všetkých postupov vzťahujúcich sa na návrat.
2. Vnútroštátny systém musí byť zriadený tak, aby zaručoval technickú kompatibilitu, ktorá umožní komunikáciu s centrálnym systémom zriadeným v súlade s článkom 50 nariadenia (EÚ) .../... [*nariadenie o Európskej agentúre pre pohraničnú a pobrežnú stráž*].

³⁰ Smernica Rady 2004/81/ES z 29. apríla 2004 o povoleniach na trvalý pobyt, vydávaných štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí sú obeťami nezákonného obchodovania s ľuďmi alebo ktorí boli predmetom konania umožňujúceho nelegálne prisťahovalectvo a ktorí spolupracovali s príslušnými orgánmi (Ú. v. EÚ L 261, 6.8.2004, s. 19).

³¹ Ú. v. ES L 239, 22.9.2000, s. 19.

³² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/... z [...] o zriadení, prevádzke a využívaní Schengenského informačného systému (SIS) v oblasti hraničných kontrol, ktorým sa mení Dohovor, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda, a mení a zrušuje nariadenie (ES) č. 1987/2006 [prijatie sa očakáva].

³³ Smernica Rady 2004/83/ES z 29. apríla 2004 o minimálnych ustanoveniach pre oprávnenie a postavenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva ako utečencov alebo osôb, ktoré inak potrebujú medzinárodnú ochranu, a obsah poskytovanej ochrany (Ú. v. EÚ L 304, 30.9.2004, s. 12).

3. Členské štáty v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi zriadia programy na poskytovanie logistickej, finančnej a inej materiálnej alebo vecnej pomoci na účely podpory návratu neoprávnene sa zdržiavajúcich štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sú štátnymi príslušníkmi tretích krajín uvedených v prílohe I k nariadeniu Rady 539/2001³⁴.

Súčasťou takejto pomoci môže byť aj podpora pri reintegrácii v tretej krajine návratu.

Poskytnutie takejto pomoci, ako aj jej druh a rozsah, je podmienené spoluprácou dotknutého štátneho príslušníka tretej krajiny s príslušnými orgánmi členských štátov, ako sa uvádza v článku 7 tejto smernice.

↓ 2008/115/ES

KAPITOLA III PROCESNÉ ZÁRUKY

Článok 15 ~~12~~

Forma

1. Rozhodnutia o návrate, a rozhodnutia o zákaze vstupu, ak sa vydali a rozhodnutia o odsune, ak sa vydali, sa vydávajú písomne, pričom sa v nich uvádzajú skutkové a právne dôvody, ako aj poučenie informácie o dostupných opravných prostriedkoch.

Ak vnútroštátne právo umožňuje obmedziť právo na informácie, môžu sa obmedziť informácie týkajúce sa skutkových dôvodov, a to najmä na účely zaistenia národnej bezpečnosti, obrany, verejnej bezpečnosti a predchádzania, vyšetrovania, odhaľovania a stíhania trestných činov.

2. Členské štáty poskytnú na požiadanie písomný alebo ústny preklad hlavných častí rozhodnutí vzťahujúcich sa na návrat uvedených v odseku 1 vrátane poučenia o dostupných opravných prostriedkoch do jazyka, ktorému štátny príslušník tretej krajiny rozumie alebo o ktorom sa dá odôvodnene predpokladať, že mu rozumie.

3. Členské štáty sa môžu rozhodnúť neuplatňovať odsek 2 na štátnych príslušníkov tretíchej krajiny, ktorí neoprávnene vstúpili na územie členského štátu a ktorí následne v tomto členskom štáte ~~non~~ nezískali oprávnenie alebo právo na pobyt.

V tomto prípade sa rozhodnutia vzťahujúce sa na návrat uvedené odseku 1 vyhotovujú na vzorovom tlačive ~~ustanovenom~~ vo vnútroštátnych právnych predpisoch.

Členské štáty poskytnú všeobecné informačné materiály, v ktorých sa vysvetlia hlavné prvky vzorového tlačiva v najmenej piatich jazykoch, ktoré najčastejšie používajú nelegálni migranti vstupujúci na územie dotknutého členského štátu alebo ktorým títo migranti rozumejú.

³⁴ Nariadenie Rady (ES) č. 539/2001 z 15. marca 2001 uvádzajúce zoznam tretích krajín, ktorých štátni príslušníci musia mať víza pri prekračovaní vonkajších hraníc členských štátov a krajín, ktorých štátni príslušníci sú oslobodení od tejto povinnosti (Ú. v. ES L 81, 21.3.2001, s. 1).

Článok 16 ~~43~~

Opravné prostriedky

1. Dotknutému štátnemu príslušníkovi tretej krajiny sa poskytne účinný opravný prostriedok, o ktorom rozhoduje príslušný súdny ~~alebo správny orgán, alebo príslušný orgán zložený z členov, ktorí sú nestranní a majú zaručenú nezávislosť~~, na odvolanie sa proti rozhodnutiam vzťahujúcim sa na návrat uvedeným v článku 15 ~~42~~ ods. 1 alebo na ich preskúmanie.

↓ nový

Dotknutému štátnemu príslušníkovi tretej krajiny sa poskytne právo odvolať sa v jednostupňovom konaní proti rozhodnutiu o návrate, pokiaľ je uvedené rozhodnutie založené na rozhodnutí o zamietnutí žiadosti o medzinárodnú ochranu prijatom v súlade s nariadením (EÚ) .../... [nariadenie o konaní o azyle], ktoré už bolo predmetom účinného súdneho preskúmania v súlade s článkom 53 uvedeného nariadenia.

↓ 2008/115/ES

⇒ nový

2. ⇒ Súdny orgán ⇐ ~~Orgán~~ uvedený v odseku 1 má právomoc preskúmať rozhodnutia vzťahujúce sa na návrat uvedené v článku 15 ~~42~~ ods. 1 vrátane možnosti dočasného pozastavenia ich výkonu, ~~pokiaľ sa dočasné pozastavenie výkonu už neuplatňuje na základe vnútroštátnych právnych predpisov.~~

↓ nový

3. Výkon rozhodnutia o návrate sa automaticky pozastaví počas lehoty na podanie odvolania v prvom stupni, a ak toto odvolanie bolo podané v stanovenej lehote, aj počas preskúmania odvolania, keď existuje riziko porušenia zásady zákazu vyhostenia alebo vrátenia. V prípade, že bolo podané ďalšie odvolanie proti prvému alebo následnému rozhodnutiu o odvolaní, ako aj vo všetkých ostatných prípadoch, sa výkon rozhodnutia o návrate nepozastaví, pokiaľ súd po náležitom zohľadnení osobitných okolností konkrétneho prípadu na požiadanie žiadateľa alebo konajúc *ex offo* nerozhodne inak.

Členské štáty zabezpečia, aby sa rozhodnutie o žiadosti o dočasné pozastavenie výkonu rozhodnutia o návrate prijalo do 48 hodín od podania takejto žiadosti dotknutým štátnym príslušníkom tretej krajiny. Lehoty uvedené v tomto odseku môže príslušný súdny orgán v jednotlivých prípadoch, ktoré zahŕňajú komplexné skutkové alebo právne otázky, prípadne predĺžiť.

V prípade, že sa neobjavili alebo že dotknutým štátnym príslušníkom tretej krajiny neboli predložené žiadne nové relevantné náležitosti alebo zistenia, ktoré významne menia osobitné okolnosti konkrétneho prípadu, prvý a druhý pododsek toho odseku sa neuplatňuje, ak:

- a) uvedený dôvod na dočasné pozastavenie bol posúdený v rámci konania, ktoré sa uskutočnilo podľa nariadenia (EÚ) .../... [*nariadenie o konaní o azyle*], a bol predmetom účinného súdneho preskúmania v súlade s článkom 53 uvedeného nariadenia;
- b) rozhodnutie o návrate je dôsledkom rozhodnutia o ukončení oprávneného pobytu, ktoré bolo prijaté v nadväznosti na takéto konanie.

4. Členské štáty stanovujú primerané lehoty a ďalšie potrebné pravidlá, aby zabezpečili výkon práva na účinný opravný prostriedok podľa tohto článku.

Na podanie odvolania proti rozhodnutiu o návrate, pokiaľ je takéto rozhodnutie dôsledkom právoplatného rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o medzinárodnú ochranu prijatého v súlade s nariadením (EÚ) .../... [*nariadenie o konaní o azyle*], udeľujú členské štáty lehotu v maximálnej dĺžke päť dní.

↓ 2008/115/ES (prispôbené)

- ~~53.~~ Dotknutý štátny príslušník tretej krajiny má možnosť získať právne poradenstvo, právne zastúpenie a v prípade potreby i jazykovú pomoc.
- ~~64.~~ Členské štáty zabezpečia, aby potrebné právne poradenstvo a/alebo zastúpenie boli poskytnuté na požiadanie ~~a~~ bezplatne v súlade s príslušnými vnútroštátnymi právnymi predpismi alebo pravidlami týkajúcimi sa právnej pomoci, a môžu stanoviť ~~zabezpečiť~~, aby sa na takéto bezplatné právne poradenstvo a/alebo zastúpenie vzťahovali podmienky uvedené v článku 15 ods. 3 až 6 smernice Rady 2005/85/ES.

Článok ~~17~~ ~~14~~

Záruky v období pred návratom

1. S výnimkou situácie uvedenej v článkoch ~~19~~ ~~16~~ a ~~20~~ ~~17~~ členské štáty zabezpečia, aby sa vo vzťahu k štátnym príslušníkom tretích krajín počas lehoty na dobrovoľný odchod poskytnutej v súlade s článkom ~~9~~ ~~7~~ a v období, na ktoré sa odložil odsun v súlade s článkom ~~11~~ ~~9~~, v čo najväčšej miere zohľadnili tieto zásady:
 - a) zlúčenie rodiny s rodinnými príslušníkmi nachádzajúcimi sa na ich území,
 - b) poskytovanie urgentnej zdravotnej starostlivosti a základnej liečby,
 - c) poskytovanie prístupu k systému základného vzdelávania maloletým osobám v závislosti od dĺžky ich pobytu,
 - d) zohľadňovanie osobitných potrieb zraniteľných osôb.
2. Členské štáty poskytnú osobám uvedeným v odseku 1 v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi písomné potvrdenie, že lehota na dobrovoľný odchod sa predĺžila v súlade s článkom ~~9~~ ~~7~~ ods. 2 alebo že sa rozhodnutie o ~~odsune~~ návrate ~~odsune~~ dočasne nevykoná.

KAPITOLA IV

ZAISTENIE NA ÚČELY ODSUNU

↓ 2008/115/ES (prispôsobené)
⇒ nový

Článok 18 ~~15~~

Zaistenie

1. Pokiaľ sa v osobitnom prípade nedajú účinne uplatniť iné dostatočné, ale menej prísne donucovacie opatrenia, členské štáty môžu držať v zaistení ~~zaistiť len~~ štátneho príslušníka tretej krajiny, voči ktorému prebieha konanie o návrate, s cieľom pripraviť návrat a/alebo vykonať proces odsunu, a to najmä keď:
 - a) existuje riziko úteku ⇒ zistené v súlade s článkom 6; ~~alebo~~
 - b) dotknutý štátny príslušník tretej krajiny sa vyhýba alebo bráni ~~procesu~~ príprave ~~na~~ návratu alebo procesu odsunu; ~~⇒~~ alebo ~~⇒~~

↓ nový

- c) dotknutý štátny príslušník tretej krajiny predstavuje riziko pre verejný poriadok, verejnú bezpečnosť alebo národnú bezpečnosť.

Všetky dôvody zaistenia sa stanovujú vo vnútroštátnom práve.

↓ 2008/115/ES

Zaistenie sa vždy uskutočňuje na čo najkratšie obdobie, trvá, len pokiaľ prebiehajú prípravy na odsun, a vykonáva sa s náležitou starostlivosťou.

2. Zaistenie nariaďujú správne alebo súdne orgány.

Zaistenie sa nariaďuje písomne s uvedením skutkových a právnych dôvodov.

Ak zaistenie nariadili správne orgány, členské štáty:

- a) buď zabezpečia rýchle súdne preskúmanie zákonnosti zaistenia, o ktor~~ejom~~ sa rozhodne v čo najkratšom čase od začiatku zaistenia,
- b) alebo poskytnú dotknutému štátnemu príslušníkovi tretej krajiny právo podať návrh na začatie konania, v rámci ktorého sa ~~zákonnosť zaistenia preverí~~ postupom rýchleho súdneho preskúmania preverí zákonnosť zaistenia, o ktor~~ejom~~ sa rozhodne v čo najkratšom čase od začiatku príslušného konania. V takomto prípade členské štáty bezodkladne informujú štátneho príslušníka tretej krajiny o možnosti podania návrhu na začatie takéhoto konania.

Ak sa zistí, že zaistenie nie je zákonné, dotknutý štátny príslušník tretej krajiny bude bezodkladne prepustený.

3. V každom prípade sa zaistenie preskúmava v primeraných časových intervaloch ~~lehotách~~ buď na žiadosť dotknutého štátneho príslušníka tretej krajiny alebo ex offo. V prípade predĺženia lehoty zaistenia na preskúmanie dohliada súdny orgán.
4. Zaistenie prestáva byť odôvodnené a dotknutá osoba sa bezodkladne prepustí, ak už z právnych alebo iných dôvodov neexistuje odôvodnený predpoklad na odsun alebo už neplatia podmienky ~~u~~stanovené v odseku 1.

↓ 2008/115/ES (prispôsobené)
⇒ nový

5. Zaistenie trvá, kým sú splnené podmienky ~~u~~stanovené v odseku 1 a kým je to potrebné na zabezpečenie úspešného odsunu. Každý členský štát stanoví maximálne ~~obdobie lehotu~~ zaistenia, ~~ktorá nesmie presiahnuť~~ ⇒ v dĺžke minimálne tri mesiace a maximálne ⇐ šesť mesiacov.

↓ 2008/115/ES

6. Členské štáty môžu ~~obdobie lehotu~~ zaistenia uvedené v odseku 5 predĺžiť len na obmedzený čas, a to nie dlhšie ako ďalších dvanásť mesiacov v súlade s vnútroštátnym právom, v prípadoch, keď je napriek všetkým ich primeraným snahám pravdepodobné, že proces odsunu bude trvať dlhšie:
- a) z dôvodu nedostatočnej spolupráce dotknutého štátneho príslušníka tretej krajiny alebo
 - b) z dôvodu omeškania pri získavaní nevyhnutných dokladov od tretích krajín.

Článok 19 ~~46~~

Podmienky zaistenia

1. Zaistenie sa spravidla vykonáva v špecializovaných zariadeniach určených na zaistenie. Ak členský štát nemôže poskytnúť ubytovanie v špecializovanom zariadení určenom na zaistenie a musí sa obrátiť na väzenské zariadenie, zaistení štátni príslušníci tretích krajín sú oddelení od riadnych väzňov.
2. Na požiadanie sa zadržaným štátnym príslušníkom tretích krajín včas umožní nadviazanie kontaktu s právnymi zástupcami, rodinnými príslušníkmi a príslušnými konzulárnymi orgánmi.
3. Osobitná pozornosť sa musí venovať situácii zraniteľných osôb. Poskytuje sa urgentná zdravotná starostlivosť a základná liečba.
4. Relevantné a príslušné vnútroštátne, medzinárodné a mimovládne organizácie a orgány majú možnosť navštevovať zariadenia určené na zaistenie uvedené v odseku 1 v rozsahu, v akom sa používajú na zaistenie štátnych príslušníkov tretích krajín podľa tejto kapitoly. Takéto návštevy môžu podliehať súhlasu.
5. Zaisteným štátnym príslušníkom tretích krajín sa pravidelne poskytujú informácie o pravidlách uplatňovaných v danom zariadení a o ich právach a povinnostiach. Takéto informácie zahŕňajú aj informácie o ich práve, zakotvenom vo vnútroštátnom práve, kontaktovať organizácie a orgány uvedené v odseku 4.

Článok ~~20~~ 17

Zaistenie maloletých osôb a rodín

1. V prípade maloletých osôb bez sprievodu a rodín s maloletými osobami sa zaistenie môže použiť len ako posledná možnosť a na čo najkratšie obdobie.
2. Zaisteným rodinám, ktoré čakajú na odsun, sa poskytne samostatné ubytovanie, ktoré zaručuje primerané súkromie.
3. Zaistené maloleté osoby majú možnosť venovať sa záujmovým aktivitám vrátane herných a rekreačných aktivít, ktoré sú primerané ich veku, a v závislosti od dĺžky pobytu majú prístup k vzdelávaniu.
4. Maloleté osoby bez sprievodu sa v čo najväčšej možnej miere umiestňujú v zariadeniach ~~s personálom a vybavením~~, v ktorých ~~personálne zabezpečenie a materiálne vybavenie zohľadňuje sa zohľadňuje~~ potreby osôb ich veku.
5. Pri zaisťovaní maloletých osôb pred odsunom sú hlavným kritériom najlepšie záujmy dieťaťa.

Článok ~~21~~ 18

Mimoriadne situácie

1. V situáciách, kedy výnimočne veľký počet štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa majú vrátiť, spôsobí nepredpokladane veľké zaťaženie z hľadiska kapacity zariadení členského štátu určených na zaistenie alebo ich správneho alebo justičného personálu, môže dotknutý členský štát na čas trvania takejto výnimočnej situácie rozhodnúť o ~~ustanovení~~ dlhších lehôt na súdne preskúmanie ako sú lehoty ~~ustanovené v treťom pododseku~~ článku ~~18~~ 15 ods. 2 ~~treťom pododseku~~, a prijať naliehavé opatrenia týkajúce sa podmienok zaistenia, ktoré sú odlišné od tých, ktoré sú ~~ustanovené v článku 19~~ 16 ods. 1 a v článku ~~20~~ 17 ods. 2.
2. Ak sa dotknutý členský štát rozhodne pre uvedené mimoriadne opatrenia, informuje o tom Komisiu. Komisiu informuje ~~bezodkladne aj v prípade, že pominuli aj v prípade, keď pominú~~ dôvody uplatňovania týchto mimoriadnych opatrení.
3. Nič v tomto článku sa nesmie vykladať tak, že by ~~umožňovalo~~ umožňuje členským štátom odchyliť sa od svojich všeobecných povinností prijať všetky primerané všeobecné alebo konkrétne opatrenia na zabezpečenie splnenia svojich povinností vyplývajúcich z tejto smernice.

↓ nový

KAPITOLA V KONANIE NA HRANICIACH

Článok 22

Konanie na hraniciach

1. Členské štáty zavedú konanie o návrate uplatniteľné na neoprávnene sa zdržiavajúcich štátnych príslušníkov tretích krajín, na ktorých sa vzťahuje povinnosť

návratu na základe rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o medzinárodnú ochranu prijatého podľa článku 41 nariadenia (EÚ) .../... [nariadenie o konaní o azyle].

2. Ak v tejto kapitole nie je stanovené inak, na konanie o návrate uskutočnené v súlade s odsekom 1 sa uplatňujú ustanovenia kapitoly II, III a IV.
3. Rozhodnutia o návrate, ktoré boli vydané v konaní o návrate uskutočnenom v súlade s odsekom 1 tohto článku, sa vyhotovujú na vzorovom tlačive stanovenom vo vnútroštátnych právnych predpisoch v súlade s článkom 15 ods. 3.
4. Lehota na dobrovoľný odchod sa neudelí. Členské štáty však udelia primeranú lehotu na dobrovoľný odchod v súlade s článkom 9 tým štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí sú držiteľmi platného cestovného dokladu a ktorí plnia povinnosť spolupracovať s príslušnými orgánmi členských štátov vo všetkých fázach konania o návrate stanovenú v článku 7. Členské štáty požiadajú dotknutých štátnych príslušníkov tretích krajín, aby až do svojho odchodu odovzdali svoj platný cestovný doklad príslušnému orgánu.
5. Členské štáty udelia lehotu v maximálnej dĺžke 48 hodín na podanie odvolania proti rozhodnutiu o návrate, ktoré je založené na právoplatnom rozhodnutí o zamietnutí žiadosti o medzinárodnú ochranu, ktoré bolo prijaté podľa článku 41 nariadenia (EÚ) .../... [nariadenie o konaní o azyle] na hraniciach alebo v tranzitnom priestore členských štátov.
6. Výkon rozhodnutia o návrate sa počas lehoty na podanie odvolania v prvom stupni, a ak bolo toto odvolanie podané v stanovenej lehote, aj počas preskúmania odvolania automaticky pozastaví, keď existuje riziko porušenia zásady zákazu vyhostenia alebo vrátenia a keď je splnená jedna z týchto dvoch podmienok:
 - a) po rozhodnutí o zamietnutí žiadosti o medzinárodnú ochranu prijatom podľa článku 41 nariadenia (EÚ) .../... [nariadenie o konaní o azyle] sa objavili alebo dotknutým štátnym príslušníkom tretej krajiny boli predložené nové relevantné náležitosti alebo zistenia, ktoré významne menia osobitné okolnosti konkrétneho prípadu alebo
 - b) rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o medzinárodnú ochranu prijaté podľa článku 41 nariadenia (EÚ) .../... [nariadenie o konaní o azyle] nebolo predmetom účinného súdneho preskúmania v súlade s článkom 53 uvedeného nariadenia.

V prípade, že bolo podané ďalšie odvolanie proti prvému alebo následnému rozhodnutiu o odvolaní, ako aj vo všetkých ostatných prípadoch, sa výkon rozhodnutia o návrate nepozastaví, pokiaľ súd po zohľadnení osobitných okolností konkrétneho prípadu na požiadanie žiadateľa alebo konajúc *ex officio* nerozhodne inak.

Členské štáty zabezpečia, že rozhodnutie o žiadosti dotknutej osoby o dočasné pozastavenie výkonu rozhodnutia o návrate sa prijme do 48 hodín od podania takejto žiadosti dotknutým štátnym príslušníkom tretej krajiny. Lehoty uvedené v tomto odseku môže príslušný súdny orgán v jednotlivých prípadoch, ktoré zahŕňajú komplexné skutkové alebo právne otázky, prípadne predĺžiť.

7. Na účely prípravy návratu alebo vykonania procesu odsunu, prípadne oboch, môžu členské štáty držať v zaistení štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý bol zadržaný v súlade s článkom 8 ods. 3 písm. d) smernice (EÚ) .../... [prepracované znenie smernice o podmienkach prijímania] v rámci konania, ktoré sa uskutočnilo podľa článku 41 nariadenia (EÚ) .../... [nariadenie o konaní o azyle], a voči ktorému prebieha konanie o návrate podľa ustanovení tejto kapitoly.

Zaistenie sa uskutočňuje na čo najkratšie obdobie a v žiadnom prípade nesmie presiahnuť štyri mesiace. Trvá, len pokiaľ prebiehajú prípravy na odsun a vykonáva sa s náležitou starostlivosťou.

Ak rozhodnutie o návrate nemožno vykonať v maximálnej lehote uvedenej v tomto odseku, štátny príslušník tretej krajiny môže zostať v zaistení v súlade s článkom 18.

↓ 2008/115/ES (prispôsobené)

KAPITOLA VI ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 23 ~~19~~

Podávanie správ

Komisia podáva Európskemu parlamentu a Rade každé tri roky správy o uplatňovaní tejto smernice v členských štátoch a v prípade potreby navrhne zmeny ~~a doplnenia~~.

~~Komisia podá správu po prvýkrát do 24. decembra 2013, pričom sa v tejto správe zameria predovšetkým na uplatňovanie článku 11, článku 13 ods. 4 a článku 15 v členských štátoch. Komisia posúdi s ohľadom na článok 13 ods. 4 najmä dodatočný finančný a administratívny dopad v členských štátoch.~~

Článok 20

Transpozícia

~~1. Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou do 24. decembra 2010. S ohľadom na článok 13 ods. 4 členské štáty uvedú do platnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou do 24. decembra 2011. Komisii bezodkladne oznámia znenie týchto ustanovení.~~

~~Členské štáty uvedú priamo v prijatých opatreniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravujú členské štáty.~~

~~2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímajú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.~~

Článok 24 ~~21~~

Vzťah k Schengenskému dohovoru

Touto smernicou sa nahrádzajú ustanovenia článkov 23 a 24 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda.

↓

Článok 25

Transpozícia

1. Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s článkami 6 až 10, článkami 13 a 14 ods. 3, článkom 16, článkom 18 a článkom 22 do [šesť mesiacov po nadobudnutí účinnosti] a s článkom 14 ods. 1 a ods. 2 do [jeden rok po nadobudnutí účinnosti]. Komisii bezodkladne oznámia znenie týchto ustanovení.

Členské štáty uvedú priamo v prijatých opatreniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Takisto uvedú, že odkazy v platných zákonoch, iných právnych predpisoch a správnych opatreniach na smernicu zrušenú touto smernicou sa považujú za odkazy na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze a jeho znenie upravia členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímajú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 26

Zrušenie

Smernica 2008/115/ES sa zrušuje s účinnosťou od [...] [deň nasledujúci po druhom dátume uvedenom v článku 25 ods. 1 prvom pododseku] bez toho, aby boli dotknuté povinnosti členských štátov týkajúce sa lehôt uvedených v prílohe I na transpozíciu smernice do vnútroštátneho práva.

Odkazy na zrušenú smernicu sa považujú za odkazy na túto smernicu a znejú v súlade s tabuľkou zhody uvedenou v prílohe II.

↓ 2008/115/ES

Článok ~~22~~ 27

Nadobudnutie účinnosti

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.

↓

Články [...] [články, ktoré sa v porovnaní so zrušenou smernicou nezmenili] sa uplatňujú od [...] [deň nasledujúci po druhom dátume uvedenom v článku 25 ods. 1 prvom pododseku].

↓ 2008/115/ES (prispôbené)

Článok 28 ~~23~~

Adresáti

Táto smernica je určená členským štátom v súlade so ~~Zmluvou o založení Európskeho spoločenstva~~ ☒ zmluvami ☒.

V Bruseli

*Za Európsky parlament
predseda*

*Za Radu
predseda*